

Temeljem članka 8 Zakona o Službenom glasniku Brčko distrikta BiH („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 1/00 i 17/04) i Odluke o davanju ovlaštenja Zakonodavnom povjerenstvu Skupštine Brčko distrikta BiH, broj: 01-02-218/17, od 13. 9. 2017. godine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 35/17), Zakonodavno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH na 87. sjednici održanoj 25. 2. 2020. godine, utvrdilo je pročišćeni tekst Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 10/08), sa izmjenama i dopunama Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 04/13, 48/16 i 22/17) i ispravkom Zakona o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj:25/08).

Broj: 01-02-209-08/20
Brčko, 25. 2. 2020.godine

PREDSJEDAVALAČI
ZAKONODAVNOG POVJERENSTVA
Ljubiša Lukić, v. r.

ZAKON
O OBRAZOVANJU U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA BRČKO
DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVIN

(PROČIŠĆENI TEKST)

PRVI DIO - OSNOVNE ODREDBE

Članak 1
(Predmet Zakona)

Ovim zakonom propisuju se ciljevi, organizacija i djelatnost ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt), regulira njihovo osnivanje, rad, upravljanje, rukovođenje, financiranje, nadzor nad njima i druga pitanja koja se odnose na njihov rad.

Članak 2
(Principi, norme i standardi)

- (1) Distrikt osigurava obrazovanje svih učenika pod jednakim uvjetima uz primjenu principa i normi utvrđenih ovim zakonom.

- (2) Sveukupnom organizacijom i primjenom visokih standarda obrazovanja osiguravaju se optimalni uvjeti razvoja osobnosti djeteta, prilagođeno njegovoj dobi, mogućnostima, duševnim i tjelesnim sposobnostima.

Članak 3 (Cilj osnovnog i srednjeg obrazovanja)

- (1) Osnovno i srednje obrazovanje je djelatnost od posebnog društvenog interesa za Distrikt i jedinstveno je za ustanove osnovane od Distrikta, koje osiguravaju takvo obrazovanje, a odražavaju multietnički sastav Distrikta i njeguju multietničnost u programu i sadržaju svog rada.
- (2) Stjecanjem osnovnog i srednjeg obrazovanja, zasnovanog na vrijednostima i principima suvremene znanosti, tehnologije, umjetnosti i kulture, učenici:
- a) stječu odgovarajući odgoj i obrazovanje;
 - b) spoznaju moralne i estetske vrijednosti;
 - c) razvijaju svijest o zdravlju i zaštiti životnog okoliša;
 - d) se osposobljavaju da promoviraju poštovanje ljudskih prava i sloboda i pripremaju se za život u društvu koje uvažava demokratske principe i vladavinu zakona;
 - e) razvijaju svijest o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), vlastitom nacionalnom i kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji, istodobno upoznavajući vrijednosti drugih, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, toleranciju i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u BiH;
 - f) suvremenim pedagoškim normama i metodologijama potiču cjeloživotno učenje;
 - g) kvalitetnim učenjem i međunarodnim standardima znanja dobivaju mogućnost za uključivanje i nastavak školovanja u europskom obrazovnom sustavu.
- (3) Pored navedenih općih ciljeva iz stavka 2 ovoga članka u okviru gimnazija i srednjeg stručnog obrazovanja i poduke se:
- a) srednje stručno obrazovanje i poduka podižu na razinu obrazovanja kao u zemljama članicama Europske unije;
 - b) osigurava pod jednakim uvjetima učeniku pravo na srednje obrazovanje i poduku sukladno s vlastitim interesiranjima i sposobnostima;
 - c) pruža učeniku potpora u odabiru odgovarajućeg zvanja ili zanimanja i integriranje u društveni život;
 - d) razvija kod učenika svijest o potrebi za daljnjim obrazovanjem i podukom;
 - e) usklađuju potrebe sa zahtjevima tržišta rada.

Članak 4 (Potrebe i zadatci)

Potrebe i zadatci Distrikta u oblasti osnovnog i srednjeg obrazovanja i poduke su:

- a) organizacija sustava općeg i stručnog obrazovanja na području Distrikta zasnovanog na dostignućima suvremene znanosti, tehnologije i društvenog razvitka, radi stjecanja znanja i vještina za rad i nastavak obrazovanja;
- b) osnivanje ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja, promicanje njihove djelatnosti, osiguravanje uvjeta za rad prema suvremenim standardima i normativima, realizacija i usavršavanje nastavnog plana i programa;
- c) promicanje djelatnosti obrazovanja prema sposobnostima i mogućnostima učenika;
- d) osiguravanje udžbenika, lektira, priručnika, časopisa i druge školske literature.

Članak 5 (Tržište rada)

- (1) U segmentu srednjeg obrazovanja i poduke osnivač osigurava da se potrebe osnivanja i organizacije škole za srednje obrazovanje i poduku usuglašavaju s potrebama i zahtjevima tržišta rada.
- (2) U svrhu osiguranja povezanosti srednjeg stručnog obrazovanja i osposobljavanja s tržištem rada, osnivač osigurava osnivanje tripartitnog savjetodavnog vijeća, koje ima savjetodavnu ulogu, a čine ga predstavnici poslodavaca, sindikata i Odjela za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Odjel).
- (3) Odjel koordinira zajedničke sastanke tripartitnog savjetodavnog vijeća, koje se sastaje najmanje jednom u razdoblju od šest mjeseci.
- (4) Na prijedlog Odjela, Vlada Distrikta donosi podzakonski akt kojim se utvrđuje mjerodavnost tripartitnog savjetodavnog vijeća.

Članak 6 (Zabrane)

U osnovnim i srednjim školama zabranjena je:

- a) bilo koja vrsta političke aktivnosti, a osobito djelovanje političkih stranaka i njihovih pomladaka;
- b) diskriminacija ili favoriziranje zasnovano na nacionalnoj, vjerskoj, spolnoj, političkoj, socijalnoj ili bilo kojoj drugoj osnovi;
- c) isticanje bilo kakvih nacionalnih, religijskih ili drugih simbola, izuzev simbola utvrđenih Statutom Distrikta, u školi čiji je osnivač ili suosnivač Distrikt.

Članak 7 (Djelatnost osnovnog obrazovanja)

- (1) Djelatnost osnovnog obrazovanja obuhvaća odgoj i obrazovanje:
 - a) učenika;

- b) učenika s posebnim potrebama;
 - c) odraslih.
- (2) Osnovno obrazovanje se organizira u redovitim i paralelnim školama.
 - (3) Osnovno obrazovanje učenika s posebnim potrebama, kao i dodatno obrazovanje posebno nadarenih učenika, može se organizirati i u posebnim odjelima formiranim u tu svrhu u osnovnim školama Distrikta, s posebnim i za njih prilagođenim nastavnim planovima i programima.
 - (4) Pod paralelnom školom podrazumijeva se škola koja nije obvezna i koja se pohađa istodobno sa osnovnom školom, kao što je glazbena škola, plesna škola i slično.
 - (5) Osnivanje, organizacija, trajanje i pohađanje nastave u paralelnim školama detaljnije se reguliraju podzakonskim aktom, koji donosi voditelj Odjela.

Članak 8 (Trajanje osnovnog obrazovanja)

- (1) Osnovno obrazovanje je obvezno.
- (2) Osnovno obrazovanje traje devet godina.
- (3) Osnovno obrazovanje je besplatno i osigurava se svakom djetetu.

Članak 9 (Obveze mjerodavnih organa i osnivača)

- (1) Mjerodavni organi i osnivač obvezni su poduzimati sve potrebne mjere kako bi se učenicima osigurali uvjeti za slobodan pristup i udio u obrazovanju, osobito u pogledu nabave besplatnih udžbenika, priručnika i drugog didaktičkog materijala, kao i besplatan prijevoz za sve učenike osnovne škole koji žive dalje od 3 km od škole koju pohađaju.
- (2) Mjerodavni organi i osnivač mogu osigurati besplatan prijevoz i za učenike srednje škole s područja Distrikta koji žive dalje od 3 km od škole koju pohađaju.
- (3) Mjerodavni organi i osnivač dužni su osigurati besplatan odgovarajući prijevoz za učenike s tegobama u psihofizičkom razvoju bez obzira na udaljenost od škole koju pohađaju.

Članak 10 (Stjecanje srednjeg obrazovanja)

- (1) Srednje obrazovanje se stječe u srednjim školama i dostupno je svim učenicima koji su završili osnovnu školu.
- (2) Srednje obrazovanje u školama čiji je osnivač Distrikt je besplatno u smislu plaćanja bilo kakvih naknada ili pristojbi za pohađanje škole.
- (3) Srednja škola u Distriktu može biti osnovana kao:
 - a) gimnazija, u kojoj se pored općeobrazovnih programa, ostvaruju i posebni programi iz posebnih oblasti, u četverogodišnjem trajanju;
 - b) srednja tehnička i srodne škole, u kojima se stječe srednje obrazovanje za rad i daljnje

- školoavanje po odgovarajućem općeobrazovnom programu i stručnom programu IV. stupnja stručnog zvanja odgovarajuće struke, u četverogodišnjem trajanju;
- c) srednja stručna škola u kojoj se pored općeobrazovnog programa ostvaruje i program III. i IV. stupnja stručnog zvanja ili zanimanja, u trogodišnjem i četverogodišnjem trajanju. U srednjoj stručnoj školi mogu se realizirati i odgovarajući programi stručnog obrazovanja za rad u trajanju od jedne ili dvije godine, stjecanje obrazovanja I. i II. stupnja složenosti, odnosno obrazovanje tečajevima, te specijalističko obrazovanje;
 - d) mješovita srednja škola, u kojoj se pored odgovarajućeg općeobrazovnog programa ostvaruje i program srednje tehničke i srodne škole i srednje stručne škole;
 - e) umjetnička škola, u kojoj se stječe srednje obrazovanje za rad i daljnje školovanje u četverogodišnjem trajanju, a to su: glazbene, plesne, likovne i druge škole.
- (4) Srednja stručna škola je dužna stvarati sve potrebne uvjete za obrazovanje učenika sa smanjenim psihofizičkim sposobnostima u jednostavnim ili manje jednostavnim zanimanjima, I. i II. stupnja složenosti.
 - (5) Srednje obrazovanje učenika s posebnim potrebama, kao i obrazovanje posebno nadarenih učenika, može se obavljati i u posebnim odjelima srednjih škola Distrikta, formiranim za te potrebe, s posebno prilagođenim nastavnim planovima i programima za svaku od tih kategorija.
 - (6) Trajanje srednjeg obrazovanja učenika s posebnim potrebama, kao i način stjecanja stupnja stručne spreme, regulira se posebnim aktom koji donosi Vlada Distrikta na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 11 (Programi)

- (1) Pored realizacije programa općeobrazovnog i odgovarajućeg stručnog dijela, u srednjim školama mogu se ostvarivati programi dopunskog obrazovanja i stručnog usavršavanja.
- (2) U gimnaziji se pored općeobrazovnih programa realiziraju i programi iz drugih oblasti.

Članak 12 (Obrazovanje odraslih)

- (1) Osobi koja iz bilo kojih razloga nije završila osnovnu školu, a nema status školskog obveznika, omogućuje se da stekne osnovno obrazovanje prema postojećem nastavnom planu i programu, ako ne postoji poseban nastavni plan i program za osnovno obrazovanje odraslih.
- (2) Odrasli mogu stjecati osnovno i srednje obrazovanje pohađanjem nastave ili polaganjem ispita.
- (3) Srednje obrazovanje odraslih stječe se izvanrednim obrazovanjem, prekvalifikacijom, dokvalifikacijom ili polaganjem razrednih ispita.
- (4) Osobi koja je izvanredno završila određeni razred, osnovnog ili srednjeg obrazovanja, škola izdaje odgovarajuću svjedodžbu na propisanom formularu ili uvjerenje o položenim ispitima.

- (5) Škole organiziraju obrazovanje odraslih u okviru svojih registriranih aktivnosti koje je verificirao Odjel.
- (6) Obrazovanje odraslih detaljnije se regulira posebnim zakonom.

Članak 13 (Jezik i pismo)

- (1) Hrvatski, bosanski i srpski književni jezik, te latinično i ćirilično pismo su u ravnopravnoj uporabi u nastavi i izvannastavnim aktivnostima u osnovnim i srednjim školama Distrikta.
- (2) Roditelj, odnosno skrbnik, može birati jezik i pismo na kojem učenik započinje osnovno obrazovanje.

Članak 14 (Obrazovanje nacionalnih manjina)

Obrazovanje učenika pripadnika nacionalnih manjina ostvaruje se sukladno s odredbama ovoga zakona i Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina (Službeni glasnik BiH, broj 12/03).

Članak 15 (Standardi i principi)

- (1) Osnovno i srednje obrazovanje u školama Distrikta usklađuje se sa standardima i principima odgojno-obrazovnog sustava u BiH.
- (2) Svim učenicima omogućuje se da pod jednakim uvjetima stječu obrazovanje.

Članak 16 (Obrazovanje stranih državljana i osoba bez državljanstva)

Strani državljan i osobe bez državljanstva imaju pravo stjecati osnovno i srednje obrazovanje u Distriktu sukladno s odredbama ovoga zakona, međunarodnim konvencijama, međudržavnim ugovorima i sporazumima koje je zaključila BiH, te ugovorima i sporazumima koje je zaključila Skupština Distrikta.

Članak 17 (Plan obrazovanja)

Skupština Distrikta, na prijedlog Vlade Distrikta, donosi plan obrazovanja kojim se osobito utvrđuje:

- a) razvoj djelatnosti osnovnog i srednjeg obrazovanja;
- b) opseg i vrsta obrazovanja i odgoja;
- c) mreža, odnosno prostorni raspored osnovnih i srednjih škola na teritoriju Distrikta.

Članak 18 (Mreža škola)

Odlukom o mreži osnovnih i srednjih škola utvrđuju se:

- a) nazivi škola;
- b) status škola;
- c) sjedišta škola;
- d) upisna područja za osnovne škole.

Članak 19 (Pohađanje škole upisnog područja)

- (1) Sve osnovne škole čiji je osnivač Distrikt imaju svoje upisno područje.
- (2) Svi učenici u dobi obveznog osnovnog obrazovanja upisuju se u školu upisnog područja u kojem su nastanjeni.
- (3) Pohađanje škole upisnog područja je obvezno, izuzev ako učenik ne pohađa privatnu školu.
- (4) Odjel, na zahtjev roditelja ili skrbnika djeteta, može, u iznimnim slučajevima, izuzeti dijete od obveze pohađanja škole iz stavka 2 ovoga članka, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se ustanovi da je to u najboljem interesu djeteta.
- (5) Podzakonskim aktom koji donosi Vlada Distrikta utvrđuju se slučajevi u kojima dijete može pohađati školu drugog upisnog područja.

DRUGI DIO - OSNIVANJE, RAD I PRESTANAK RADA ŠKOLA

I GLAVA - OSNIVANJE ŠKOLE

Članak 20 (Osnivač škole)

- (1) Osnovnu i srednju školu mogu osnivati tuzemne i inozemne fizičke i pravne osobe sukladno ovom zakonu.
- (2) Osnovna i srednja škola, koju osniva Distrikt, ima status javnih ustanova i financira se iz proračuna Distrikta.
- (3) Vjerska škola ima status privatne škole i osniva je mjerodavno tijelo vjerske zajednice.

Članak 21
(Odluka o osnivanju škole)

Odluka o osnivanju škole sadrži:

- a) naziv, odnosno ime osnivača;
- b) naziv i sjedište škole;
- c) djelatnost škole;
- d) dokaz o osiguranju sredstava za osnivanje i rad škole;
- e) uvjete i način osiguravanja prostora, opreme i nastavnih učila i pomagala;
- f) vrstu i trajanje obrazovanja;
- g) prava i obveze osnivača u pogledu obavljanja djelatnosti zbog koje se škola osniva;
- h) ime i ovlasti ravnatelja škole;
- i) rok za donošenje pravila škole;
- j) druga prava i obveze osnivača škole.

Članak 22
(Osnivanje škole kao javne ustanove)

- (1) Osnovna i srednja škola, koje se osnivaju kao javne ustanove, osnivaju se odlukom koju donosi Skupština Distrikta sukladno planu obrazovanja i ovom zakonu.
- (2) Prije donošenja odluke iz stavka 1 ovoga članka, Odjel izrađuje elaborat o društveno-ekonomskoj opravdanosti osnivanja škole.
- (3) Vlada Distrikta daje suglasnost na elaborat iz stavka 2 ovoga članka.

Članak 23
(Uvjeti za osnivanje škole kao javne ustanove)

- (1) Osnovne i srednje škole, kao javne ustanove, prije osnivanja dužne su ispuniti sljedeće uvjete:
 - a) da postoji dostatan broj učenika, propisan pedagoškim standardima i normativima i pravilnikom o uvjetima za osnivanje osnovne i srednje škole;
 - b) da su osigurana sredstva, prostor, oprema i profesionalan nastavni kadar za rad škole.
- (2) Pored uvjeta iz stavka 1 ovoga članka potrebno je da:
 - a) postoji potreba za kadrovima koji bi se školovali u toj školi;

- b) se potreba za kadrovima iz točke a ovoga stavka ne može zadovoljiti u postojećim školama Distrikta.
- (3) Bliži uvjeti za osnivanje osnovne i srednje škole propisuju se:
- a) pravilnicima o uvjetima za osnivanje osnovnih i srednjih škola i pravilnicima o uvjetima za početak rada osnovnih i srednjih škola, koje donosi Vlada Distrikta;
 - b) pedagoškim standardima i normativima koje donosi Vlade Distrikta na prijedlog pedagoške institucije.

Članak 24 **(Uvjeti za formiranje odjela)**

- (1) Osnovne i srednje škole, kao javne ustanove, učenike raspoređuju u odjele.
- (2) Odjel ne može imati više od 29 učenika.
- (3) Odjeli koji obuhvaćaju i učenike u inkluzivnoj nastavi mogu imati najviše 18 učenika, a u jednom odjelu može biti najviše dva učenika s posebnim potrebama.
- (4) Minimalan broj učenika u odjelu utvrđuje se sukladno s pedagoškim standardima koje donosi Vlada Distrikta.
- (5) Uz prethodnu suglasnost Odjela može se organizirati rad odjela s brojem učenika većim od broja iz stavaka 2 i 3 ovoga članka u slučaju neplaniranog povećanja broja učenika.

Članak 25 **(Osnivanje privatne škole)**

- (1) Privatna škola se može osnovati bez obzira na broj učenika koji bi pohađali školu i potrebe za određenim kadrovima na području Distrikta, ukoliko je osnivač osigurao potrebna sredstva za rad i ispunio uvjete u pogledu prostora, opreme i kadrova, kao i ostale uvjete i kriterije utvrđene pedagoškim standardima i normativima i pravilnikom o uvjetima za osnivanje i rad privatne škole.
- (2) Uvjeti u pogledu prostora, opreme i kadrova, kao i ostali uvjeti i kriteriji utvrđuju se pedagoškim standardima i normativima i pravilnikom o uvjetima za osnivanje i rad privatne škole koji donosi Vlada Distrikta.

Članak 26 **(Sredstva)**

- (1) Osnivač škole osigurava sredstva potrebna za osnivanje i rad škole sukladno s pedagoškim standardima i normativima za osnovno i srednje obrazovanje.
- (2) Škola, koja je osnovana kao javna ustanova, ima svoj financijski plan kojeg utvrđuje školski odbor uz suglasnost Odjela.
- (3) Pri osnivanju srednjih stručnih škola osnivač je dužan osigurati uvjete za izvođenje praktične poduke i rada, koji se mogu odvijati u školskim radionicama za praktičnu poduku i u radnim prostorima, koji ispunjavaju minimum materijalno-tehničkih uvjeta za

obavljanje praktične nastave u vlasništvu drugih pravnih osoba, a na osnovi ugovora ili sporazuma o suradnji.

- (4) Škole mogu primiti finansijsku i drugu pomoć za promicanje svoga rada, poboljšanje uvjeta školovanja i sve druge potrebe škole.
- (5) Uvjeti za primanje i raspolaganje finansijskim i drugim sredstvima iz stavka 3 ovoga članka, za škole osnovane kao javne ustanove, detaljnije se utvrđuju podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

II GLAVA - POČETAK I PRESTANAK RADA ŠKOLE

Članak 27 (Početak rada škole)

- (1) Škola može početi s radom nakon donošenja rješenja Odjela o ispunjenju uvjeta propisanih ovim zakonom, upisa u sudski registar, kao i registar škola koji vodi Odjel.
- (2) Novoosnovana škola počinje s radom početkom školske godine.

Članak 28 (Dostava podataka)

- (1) Odjel je dužan dostaviti mjerodavnim organima BiH informacije o broju, vrsti i prostornom rasporedu škola u Distriktu u svrhu njihovog evidentiranja.
- (2) Popis škola objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Članak 29 (Autonomija škola)

- (1) Škola uživa određenu autonomiju, sukladno ovom zakonu, što osobito podrazumijeva slobodu škole da:
 - a) kreira i realizira dio obrazovnih sadržaja prema potrebama Brčko distrikta sukladno Okvirnom zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju u Bosni i Hercegovini;
 - b) kreira i realizira godišnji program rada škole (u daljnjem tekstu: godišnji program);
 - c) uspostavlja suradnju s drugim školama;
 - d) uspostavlja suradnju s tržištem rada;
 - e) organizira i sudjeluje na smotrama, natjecanjima i manifestacijama;
 - f) organizira rad školskih tijela u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojim se potiče i promiče obrazovni rad u školi;
 - g) sudjeluje u zapošljavanju nastavnog, stručnog i drugog kadra.
- (2) Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim,

pri čemu škola mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu, a sukladno nastavnom planu i programu.

- (3) Škola pruža nastavnicima optimalnu potporu pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

Članak 30 (Komercijalne djelatnosti)

- (1) Škola može obavljati komercijalne djelatnosti, osobito u kontekstu stručne poduke.
- (2) Komercijalne djelatnosti odobrava školski odbor, na osnovi godišnjeg programa rada škole.
- (3) Škola raspolaže prihodom ostvarenim od komercijalnih djelatnosti i rabi ga za potrebe škole sukladno podzakonskom aktu.
- (4) Škole mogu organizirati poduku odraslih u okviru svojih registriranih djelatnosti koje odobrava Odjel.
- (5) Polaznicima poduke za odrasle naplaćuje se naknada za poduku sukladno podzakonskom aktu koji donosi Vlada Distrikta na prijedlog voditelja Odjela.

Članak 31 (Javnost rada škole)

- (1) Rad škole je javan.
- (2) Nadzor nad javnošću rada škole ostvaruje se sukladno s podzakonskim aktima.

Članak 32 (Pečat)

- (1) Škola ima pečat u obliku kruga s tekstom ispisanim latinicom i ćirilicom: „Brčko distrikt Bosne i Hercegovine“ i s punim nazivom škole.
- (2) Izrada i uporaba pečata obavlja se sukladno Zakonu o pečatu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i pravilima škole.

Članak 33 (Prekid i prestanak rada škole)

- (1) Ako škola ne obavlja djelatnost na propisan način, mjerodavno tijelo za provođenje nadzora određuje rok za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka, koji ne može biti dulji od šest mjeseci.
- (2) Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni, Odjel predlaže osnivaču da donese odluku o prekidu, odnosno prestanku rada škole.
- (3) Ako osnivač škole u roku od tri mjeseca od dana dostavljanja prijedloga iz stavka 2 ovoga članka, ne donese odluku o prekidu, odnosno prestanku rada škole, smatra se da je osnivač suglasan s prijedlogom odluke o prekidu, odnosno prestanku rada škole i provodi se

- postupak brisanja škole iz registra.
- (4) Odlukom o prekidu, odnosno prestanku rada škole određuje se rok prekida, odnosno prestanka rada škole, koji ne može biti kraći od vremena potrebnog za završetak tekuće školske godine.
 - (5) U slučaju prekida rada škole, Odjel je dužan učenicima omogućiti nastavak i završetak započetog razreda u odgovarajućoj školi.
 - (6) U slučaju prestanka rada škole, osnivač je dužan učenicima omogućiti nastavak i završetak započetog obrazovanja u odgovarajućoj školi.
 - (7) Odluku o prekidu, odnosno prestanku rada škole objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

TREĆI DIO - ŠKOLOVANJE

I GLAVA - NASTAVNI PLAN I PROGRAM

Članak 34 (Nastavni plan i program)

- (1) Odgojno-obrazovni rad u školama osnovnog i srednjeg obrazovanja ostvaruje se primjenom nastavnih planova i programa kojim se utvrđuju:
 - a) ciljevi i zadatci, sadržaj, oblici i postupci odgojno-obrazovnog rada;
 - b) nastavni predmeti, trajanje i osnovni oblici izvođenja programa;
 - c) godišnji i tjedni broj sati nastave, broj sati za svaki predmet i njihov raspored po razredima;
 - d) kadrovski i drugi uvjeti za izvođenje nastavnog plana i programa.
- (2) Nastavni plan i program zasniva se na principima suvremene znanosti i prakse, demokratskog multietničkog društva i iskustvima visoko razvijenih i modernih obrazovnih sustava u svijetu.
- (3) Nastavni plan i program za srednje obrazovanje i poduku sastoje se od zajedničke jezgre sastavljene sukladno s Okvirnim zakonom i dijela nastavnog plana i programa koji se kreira u školama.
- (4) Dio nastavnog plana i programa koji se kreira u školama ne sadrži više od 30% sveukupnog nastavnog plana i programa.
- (5) Agencija za nastavne planove i programe i Agencija za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju u BiH mjerodavne su za izradu, implementaciju, praćenje, evaluaciju i poboljšanje zajedničke jezgre nastavnih planova i programa.
- (6) Nastavni plan i program za određenu vrstu srednje škole utvrđuju se ovisno od vrste obrazovanja i profila za koji se učenici školuju.
- (7) Ovisno od profila obrazovanja, nastavnim planom i programom se za svaku vrstu srednje škole utvrđuje odnos između:
 - a) općeobrazovnog;

- b) stručno-teorijskog i
- c) praktičnog dijela.

(8) Nastavni plan i program za učenike s tegobama u psihofizičkom razvoju donosi se posebno za svaku vrstu i stupanj ometenosti u razvoju.

(9) Nastavni plan i program za posebno nadarene učenike donosi se kao poseban plan i program.

(10) Dio nastavnih predmeta i sadržaja utvrđenih nastavnim planovima i programima može se, izuzev na jezicima konstitutivnih naroda BiH, izvoditi i na nekom od svjetskih jezika uz odobrenje Odjela.

Članak 35 **(Donošenje nastavnog plana i programa)**

- (1) Nastavni plan i program, za sve osnovne i srednje škole, donosi voditelj Odjela, na prijedlog pedagoške institucije.
- (2) Nastavne planove i programe privatne škole donosi voditelj Odjela na prijedlog osnivača, rukovodeći se utvrđenim principima i standardima na kojima se zasnivaju nastavni planovi i programi koji se primjenjuju u školama čiji je osnivač ili jedan od osnivača Distrikt i specifičnostima vrste škole i profila koji ta škola školuje.
- (3) O osnovnim segmentima i karakteristikama nastavnih planova i programa iz stavaka 1 i 2 ovoga članka, voditelj Odjela upoznaje Vladu Distrikta.

Članak 36 **(Ostvarenje nastavnog plana i programa)**

- (1) Nastavni plan i program ostvaruje se tijekom nastavne godine.
- (2) Za svaku nastavnu godinu voditelj Odjela donosi nastavni kalendar koji se dostavlja školama najkasnije do 20. kolovoza tekuće godine.
- (3) Nastava u prvom polugodištu počinje prvog ponedjeljka u rujnu.
- (4) U razredima koji nisu završni, nastava se ostvaruje u dva polugodišta i traje ukupno 37 radnih tjedana. Nastavni sadržaji se planiraju i ostvaruju u okviru 35 nastavnih tjedana.
- (5) Nastava u završnom razredu osnovne škole traje ukupno 36 radnih tjedana, a nastavni sadržaji ostvaruju se u okviru 34 nastavnih tjedana.
- (6) U završnom razredu srednje škole nastava traje 32 radna tjedna, a nastavni sadržaji ostvaruju se u okviru 30 nastavnih tjedana.
- (7) Razlika u broju radnih i nastavnih tjedana rabi se za ostvarivanje posebnih programskih sadržaja, obilježavanje praznika, kulturnu i športsku djelatnost škole i druge djelatnosti utvrđene godišnjim programom rada škole, kao i za nadoknadu izgubljenih sati, ukoliko je to potrebno.
- (8) Srednja stručna škola koja nastavu izvodi po modularnoj nastavnoj metodologiji, nastavu planira i izvodi sukladno sa zahtjevima modula.

Članak 37 (Odmor)

- (1) Učenici imaju zimski, proljetni i ljetni odmor.
- (2) Zimski odmor za učenike traje tri tjedna i počinje nakon završetka prvog polugodišta, proljetni traje jedan tjedan i u pravilu se rabi početkom mjeseca travnja, a ljetni odmor traje od završetka drugog polugodišta do početka iduće školske godine.
- (3) Iznimno, odlukom voditelja Odjela, dio zimskog odmora može se rabiti tijekom prvog ili drugog polugodišta.
- (4) Zimski odmor se može produljiti i trajati četiri tjedna, ukoliko to zahtijevaju izvanredne okolnosti.
- (5) U slučaju iz stavka 4 ovoga članka nastavni radni dani se nadoknađuju u drugom polugodištu, za broj dana provedenih na produljenom zimskom odmoru.

Članak 38 (Prekid odgojno-obrazovnog rada)

- (1) Tijekom školske godine ne smije se prekidati odgojno-obrazovni rad.
- (2) Odgojno-obrazovni rad može se prekinuti u slučaju:
 - a) elementarne nepogode;
 - b) epidemija;
 - c) zarazne bolesti,
 - d) ili drugih posebnih razloga.
- (3) Odluku o prekidu odgojno-obrazovnog rada donosi voditelj Odjela.
- (4) Izgubljeni radni dani se nadoknađuju tijekom školske godine.

II GLAVA - GODIŠNJI PROGRAM RADA ŠKOLE

Članak 39 (Sadržaj godišnjeg programa)

- (1) Odgojno-obrazovni rad utvrđuje se nastavnim planom i programom i godišnjim programom.
- (2) Godišnji program na prijedlog nastavničkog vijeća usvaja školski odbor najkasnije do 1. listopada za tekuću školsku godinu.
- (3) Godišnjim programom se utvrđuju nastavne obveze, a osobito:
 - a) opseg, oblici i raspored neposrednog nastavnog rada;
 - b) ostali oblici odgojno-obrazovnog rada;
 - c) drugi poslovi, kao rad na profesionalnoj orijentaciji učenika, raspored i sadržaj izvannastavnih i drugih aktivnosti u školi.
- (4) Izvješće o realizaciji godišnjeg programa škola je dužna dostaviti Odjelu na koncu školske

godine.

- (5) Izvješće o uspjehu u učenju i vladanju škola je dužna dostaviti Odjelu na koncu prvog polugodišta i na koncu školske godine, nakon popravnih ispita, a najkasnije do 1. rujna tekuće godine.
- (6) Izvješća iz stavaka 4 i 5 ovoga članka dostavljaju se na formularima čiju formu utvrđuje Odjel.

Članak 40 (Trajanje nastave)

- (1) Nastava u školama izvodi se u tijeku pet radnih dana u tjednu.
- (2) Ukoliko škola radi u više od dvije smjene, ili se radi o nadoknadi sati u smislu članka 36 ovoga zakona, nastava se može izvoditi šest dana tijekom tjedna.
- (3) Nastavni sat u školama traje 45 minuta, a u odjelima za učenike s tegobama u psihofizičkom razvoju 35 minuta.
- (4) Nastavni sat praktične poduke koji se izvodi u poduzećima i drugim institucijama traje 60 minuta, a na osnovi zaključenog ugovora o izvođenju praktične nastave.
- (5) Broj nastavnih sati tijekom radnog tjedna utvrđuje se nastavnim planom i programom, i to za:
 - a) devetogodišnju osnovnu školu nastava se izvodi u trajanju:
 - 1) do četiri sata dnevno (minimum 180 minuta) u prvoj trijadi,
 - 2) do šest nastavnih sati redovite nastave dnevno u drugoj trijadi,
 - 3) do sedam nastavnih sati redovite nastave dnevno u trećoj trijadi;
 - b) za srednju školu nastava se izvodi do sedam nastavnih sati redovite nastave dnevno.

Članak 41 (Ostvarenje nastavnih sadržaja)

- (1) Škola je dužna ostvarivati sve programske nastavne sadržaje i ostvariti planirani fond nastavnih sati tijekom školske godine.
- (2) Ukoliko se utvrdi da škola nije ispunila obveze iz stavka 1 ovoga članka, dužna je produljiti nastavu do ostvarenja planiranog godišnjeg fonda nastavnih sati, a najkasnije do 1. srpnja tekuće godine.
- (3) U iznimnom slučaju nastavna godina se može završiti i bez realizacije fonda nastavnih sati predviđenih nastavnim planom i programom, zbog opravdanih razloga i uz suglasnost voditelja Odjela.
- (4) Podzakonskim aktom, koji donosi voditelj Odjela, reguliraju se slučajevi iz stavka 3 ovoga članka i postotak odstupanja od realizacije fonda nastavnih sati predviđenih nastavnim planom i programom.

Članak 42
(Izvannastavne aktivnosti)

- (1) Pored redovite nastave, u osnovnoj i srednjoj školi organiziraju se izvannastavne aktivnosti učenika radi razvijanja i produbljivanja njihovih stvaralačkih sposobnosti i stjecanja pozitivnih navika i vještina.
- (2) Zadatci i programski sadržaji izvannastavnih aktivnosti utvrđuju se nastavnim planom i programom, kao i godišnjim programom, a sukladno s pedagoškim standardima.
- (3) Izvannastavne aktivnosti učenika ostvaruju se u okviru sekcija, društava, klubova, učeničkih zadruga i drugih oblika aktivnosti, na principu dragovoljnosti učenika.
- (4) Izleti, posjeti, ekskurzije, logorovanja, škola u prirodi, društveno-korisni rad, dan škole i slični oblici odgojno-obrazovnog rada predviđeni godišnjim programom, organiziraju se i izvode u okviru nastavnih dana sukladno s utvrđenim načelima.

Članak 43
(Praktična nastava i društveno-koristan rad)

- (1) Škole mogu stavljati u promet proizvode, poluproizvode ili usluge, koje stvaraju u obavljanju praktične nastave ili izvođenju društveno-korisnog rada.
- (2) Ostvarena novčana sredstva iz tog prometa koriste se sukladno s podzakonskim aktima.

Članak 44
(Novi oblici rada)

- (1) Radi uvođenja novih oblika i sadržaja rada i inovacija u nastavnoj tehnologiji, a na prijedlog stručnih međunarodnih i tuzemnih institucija, Odjel može jednu ili više škola proglasiti pokusno-oglednom.
- (2) Škola može, uz odobrenje Odjela, razvijati nove organizacijske oblike i primjenjivati nove pristupe u sadržaju i metodi obrazovanja i poduke u svrhu uvođenja korisnih promjena u obrazovni sustav.
- (3) Škola može, uz odobrenje Odjela, sudjelovati u projektima Vladinih i nevladinih organizacija, a koje su sukladne s odgojno-obrazovnim radom škole.

Članak 45
(Udžbenici, nastavna sredstva i pomagala)

- (1) U nastavnom procesu rabe se školski udžbenici i nastavna sredstva koje odobri Odjel, na prijedlog pedagoške institucije, vodeći se međunarodnim standardima i kriterijima i osiguravajući multietničnost društva.
- (2) Za učenike s tegobama u psiho-fizičkom razvoju rabe se posebni školski udžbenici, nastavna sredstva i pomagala.
- (3) Školski udžbenici su izvori znanja i spoznaja koji obuhvaćaju nastavnim planom i programom utvrđene sadržaje za osnovnu i srednju školu.

- (4) U dodatne izvore učenja ubrajaju se i zbirke zadataka, priručnici, radne bilježnice i druga literatura koja može zamijeniti udžbenik ili čini njegov sastavni dio.

Članak 46 (Lektira)

- (1) U svrhu realizacije programa školske lektire, škole su obvezne organizirati rad školskih knjižnica sukladno s pedagoškim standardima i knjige školske lektire učiniti dostupnim svim učenicima.
- (2) Odjel je obvezan osigurati dostatan broj knjiga školske lektire.

Članak 47 (Pravila škole)

- (1) Na prijedlog nastavničkog vijeća i ravnatelja, školski odbor donosi pravila škole.
- (2) Pravila škole bliže reguliraju:
- a) organizaciju nastave i izvannastavnih aktivnosti;
 - b) prava i obveze učenika;
 - c) način ostvarivanja javnosti rada škole;
 - d) suradnju i način ostvarivanja suradnje s roditeljima učenika;
 - e) način donošenja pravila o kućnom redu;
 - f) redosljed kandidata pri upisu u srednju školu;
 - g) način napredovanja učenika;
 - h) rad stručnih tijela škole;
 - i) način rada, rukovođenja i upravljanja školom;
 - j) druga pitanja od značaja za rad škole.

ČETVRTI DIO – UČENICI

I GLAVA - UPIS UČENIKA U OSNOVNU ŠKOLU

Članak 48 (Upis učenika)

- (1) Upis u osnovnu školu vrši se na osnovi popisa školskih obveznika dostavljenog školi od matičnog ureda prema izvadcima iz matične knjige rođenih.
- (2) Upis se vrši tijekom travnja i svibnja mjeseca na osnovi nalaza povjerenstva za ocjenu sposobnosti djeteta za upis u osnovnu školu.
- (3) Povjerenstvo iz stavka 2 ovoga članka imenuje voditelj Odjela, a čine ga liječnik, školski

pedagog, defektolog, logoped, psiholog i nastavnik škole, s tim da su svi članovi povjerenstva državni ili javni službenici javne uprave Distrikta.

- (4) U prvi razred osnovne škole upisuju se djeca koja do 1. travnja tekuće godine navršavaju šest godina života i koja su po ocjeni povjerenstva iz stavka 2 ovoga članka sposobna za pohađanje prvog razreda.
- (5) Nakon stručnog nalaza, a uz suglasnost roditelja, Odjel može dopustiti jednu godinu ranijeg ili jednu godinu kasnijeg upisa u prvi razred, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.

Članak 49 (Upis učenika s posebnim potrebama)

- (1) Upis u odjel za obrazovanje učenika s posebnim potrebama vrši se na osnovi:
 - a) nalaza i mišljenja povjerenstva o otkrivanju, ocjenjivanju, sposobnosti, razvrstavanju i evidenciji djece i mladeži s posebnim potrebama;
 - b) rješenja o kategorizaciji djeteta, koje donosi mjerodavni organ.
- (2) Prijedlog za ponovno utvrđivanje vrste i stupnja ometenosti u razvoju može podnijeti roditelj, škola, organ socijalne skrbi i zdravstvena ustanova.
- (3) Rješenjem o utvrđivanju vrste i stupnja ometenosti u razvoju učenika utvrđuje se vrsta i stupanj ometenosti u razvoju, odgovarajuća rehabilitacija i profesionalno usmjeravanje učenika.
- (4) Upis iz stavka 1 ovoga članka vrši se tijekom mjeseca svibnja.

Članak 50 (Kategorizacija)

- (1) Postupak rane identifikacije djeteta s posebnim potrebama počinje u fazi utvrđivanja sposobnosti djeteta za upis u prvi razred, a nalazom povjerenstva iz članka 49 stavak 1 točka a ovoga zakona određuje se način edukacije i rehabilitacije.
- (2) Dijete s manjim tegobama u psihofizičkom razvoju i dijete koje po ocjeni povjerenstva iz članka 49 stavak 1 točka a ovoga zakona treba učiti uz pojačan nadzor i rad pedagoga, psihologa i defektologa, pohađa nastavu u redovnim odjelima, odnosno u inkluzivnoj nastavi.
- (3) Djeca sa izraženijim tegobama u psihofizičkom razvoju pohađaju nastavu u posebnim odjelima po adaptiranom nastavnom planu i programu gdje je, pored edukacije, potrebna rehabilitacija i resocijalizacija.
- (4) Pravilnikom koji donosi voditelj Odjela detaljnije se reguliraju kategorija, postupak identifikacije, socijalizacije, vođenje evidencije i dokumentacije, planiranje i način rada, profil, poduka i profesionalni razvoj stručnog kadra za rad s učenicima s posebnim potrebama.

Članak 51
(Promjene u razvoju učenika)

Kada tijekom školovanja u razvoju učenika nastupe promjene koje zahtijevaju prelazak iz odjela za učenike s posebnim potrebama u redoviti ili iz redovitog u odjel za učenike s posebnim potrebama, škola upućuje učenika na povjerenstvo iz članka 49 stavak 1 točka a ovoga zakona, radi davanja nalaza i mišljenja.

Članak 52
(Drugi načini obrazovanja)

- (1) Učeniku koji zbog invalidnosti ili druge teške bolesti ne može pohađati nastavu, obrazovanje se omogućuje kod kuće.
- (2) Učeniku koji je zbog duge i teške bolesti smješten u zdravstvenu ustanovu, obrazovanje se pruža u bolnici, a učenik koji je smješten u socijalnu ustanovu pohađa školu koja je najbliža toj ustanovi.
- (3) Obrazovanje učenika iz stavaka 1 i 2 ovoga članka uređuje Odjel, na prijedlog pedagoške institucije.
- (4) U slučaju da učenik iz zdravstvenih razloga nije u mogućnosti sudjelovati u nekoj fizičkoj aktivnosti ili izvođenju fizičke vježbe iz određenog nastavnog predmeta ili ako bi takva vježba mogla ugroziti njegovo zdravlje, privremeno ili trajno se oslobađa takvih aktivnosti.
- (5) Odluku o oslobađanju učenika iz stavka 4 ovoga članka donosi nastavničko vijeće na preporuku mjerodavne zdravstvene ustanove.

Članak 53
(Izvješće o upisanim učenicima)

Poslije obveznog upisa djece u prvi razred, osnovna škola je dužna do 30. lipnja tekuće godine Odjelu podnijeti izvješće o upisanim učenicima.

Članak 54
(Obveza roditelja ili skrbnika)

- (1) Roditelj, odnosno skrbnik obavezan je djetetu osigurati redovito pohađanje nastave u tijeku trajanja osnovnog obrazovanja.
- (2) Roditelj, odnosno skrbnik ima pravo odabrati vrstu obrazovanja koju će dijete stjecati, pod uvjetom da je takvim izborom ostvareno pravo na odgovarajuće obrazovanje.
- (3) Roditelj, odnosno skrbnik ima pravo i obvezu da, sukladno sa svojim mogućnostima, potiče daljnje obrazovanje djeteta.
- (4) Roditelj, odnosno skrbnik, koji bez opravdanog razloga ne izvršava obveze iz stavka 3 ovoga članka, snosi prekršajnu odgovornost sukladno Zakonu o prekršajima Brčko distrikta BiH.
- (5) Prekršajni postupak protiv roditelja, odnosno skrbnika inicira ravnatelj škole koju učenik

treba pohađati.

Članak 55
(Prestanak obveze pohađanja osnovne škole)

- (1) Učeniku koji je navršio 15 godina prestaje obveza pohađanja osnovne škole istekom te školske godine.
- (2) Škola može odlukom ravnatelja učeniku koji je navršio 15 godina, a nije stekao osnovno obrazovanje, omogućiti školovanje do navršenih 17 godina, ako to zahtijeva učenik, roditelj ili skrbnik.
- (3) Učenik s posebnim potrebama može stjecati osnovno obrazovanje do navršenih 19 godina.

II GLAVA - UPIS UČENIKA U SREDNJU ŠKOLU

Članak 56
(Upis učenika u srednju školu)

- (1) U srednju školu može se upisati osoba koja je završila osnovnu školu.
- (2) Redoviti učenik prvog razreda srednje škole ne može biti stariji od 18 godina, odnosno 19 godina za učenike s posebnim potrebama, ukoliko se radi o prvom upisu.
- (3) Upis u prvi razred srednje škole, kao javne ustanove, vrši se u lipanjskom i kolovoškom roku na osnovi natječaja koji raspisuje Odjel.
- (4) Natječaj se objavljuje preko sredstava javnog informiranja, najmanje mjesec dana prije prvog upisnog roka, izuzev za izvanredne polaznike.
- (5) Upis za izvanredne polaznike i učenike radi stjecanja stručne osposobljenosti prekvalifikacije, dokvalifikacije ili specijalizacije, vrši škola uz suglasnost Odjela, na osnovi natječaja u prvoj polovici rujna tekuće godine.
- (6) Uvjeti i način upisa u srednju školu utvrđuju se pravilima srednje škole.

Članak 57
(Redoslijed kandidata)

Redoslijed kandidata pri upisu u srednju školu utvrđuje se na osnovi postignutog uspjeha u osnovnoj školi sukladno s pravilima srednje škole.

Članak 58
(Žalba na natječaj za upis)

- (1) Sudionik natječaja za upis učenika u prvi razred srednje škole, njegov roditelj ili skrbnik, koji smatra da natječaj za upis nije proveden na utvrđen način i da su time povrijeđena prava sudionika, ima pravo podnijeti žalbu ravnatelju škole u roku od pet dana od objavljivanja popisa primljenih učenika.
- (2) Ravnatelj škole odlučuje o žalbi u roku od pet dana od dana podnošenja.

Članak 59
(Broj učenika za upis u srednju školu)

- (1) Broj učenika za upis u iduću školsku godinu, srednja škola je dužna predložiti Odjelu do 31. prosinca tekuće godine.
- (2) Odluku o broju učenika za upis u srednju školu, kao javnu ustanovu, donosi Vlada Distrikta do 31. ožujka tekuće godine.

Članak 60
(Upis učenika iz entiteta i inozemstva)

- (1) Učenici koji su završili osnovno obrazovanje u Federaciji BiH ili Republici Srpskoj, upisuju se u srednju školu pod jednakim uvjetima kao i učenici koji su završili osnovno obrazovanje u Distriktu.
- (2) Pri upisu učenika koji su završili osnovno obrazovanje u inozemstvu, Odjel, na prijedlog pedagoške institucije, rješenjem utvrđuje obvezu polaganja dopunskih ispita za predmete koje učenici nisu izučavali ili su ih izučavali u znatno manjem opsegu.
- (3) Na rješenje iz stavka 2 ovoga članka učenik, njegov roditelj ili skrbnik imaju pravo podnijeti žalbu Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama rješenja.

Članak 61
(Troškovi obrazovanja stranih državljana i osoba bez državljanstva)

Strani državljanin i osobe bez državljanstva plaćaju troškove obrazovanja, ukoliko međunarodnim ugovorima, sporazumima ili drugim aktima nije drugačije utvrđeno.

Članak 62
(Izvanredno pohađanje)

- (1) Učenik srednje škole može istodobno upisati i polagati predmete drugog programa srednje škole u istoj ili drugoj srednjoj školi, kao izvanredan učenik, i na taj način steći i drugo obrazovanje.
- (2) Iznimno, umjetničku školu, u svojstvu redovitih učenika, mogu pohađati i učenici koji

redovito pohađaju neku drugu školu.

- (3) Pravilima škole utvrđuju se bliži uvjeti stjecanja obrazovanja, u smislu stavka 1 ovoga članka.

Članak 63 (Opredjeljenje za učenje stranog jezika)

Učenik, koji je u osnovnoj školi učio dva strana jezika, ima pravo da se prilikom upisa u prvi razred srednje škole opredijeli koji od tih jezika će učiti, izuzev u slučaju kada je nastavnim planom i programom određeno obvezno učenje dva jezika.

Članak 64 (Prelazak u drugu školu)

- (1) Učenik koji prelazi u drugu školu radi završavanja započetog školovanja u istom trajanju, polaže dopunske ispite iz predmeta koji nisu bili utvrđeni nastavnim planom i programom škole koju je pohađao u rokovima utvrđenim aktima škole.
- (2) Učenik koji se upisao u idući razred s obvezom polaganja razlike predmeta, dužan ih je položiti najkasnije do 15. travnja iduće godine.
- (3) Učenik upisan u školu radi prekvalifikacije ili dokvalifikacije polaže dopunske ispite iz nastavnih predmeta koje odredi Odjel na prijedlog pedagoške institucije.
- (4) Učenik može preći u drugu srednju školu najkasnije do konca prvog polugodišta tekuće školske godine.

III GLAVA - PRESTANAK STATUSA UČENIKA

Članak 65 (Prestanak statusa učenika)

- (1) Status učenika osnovne i srednje škole prestaje:
 - a) ispisivanjem iz škole;
 - b) gubljenjem prava na daljnje redovito obrazovanje u toj školi;
 - c) isključenjem iz škole;
 - d) završavanjem obrazovanja u toj školi;
 - e) samovoljnim napuštanjem škole.
- (2) Postupak i uvjeti prestanka statusa učenika škole iz stavka 1 ovoga članka utvrđuju se pravilima škole i propisima o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti učenika.
- (3) Propise o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti učenika donosi voditelj Odjela.

Članak 66
(Preusmjeravanje učenika)

- (1) Učenik, koji zaostaje u savladavanju nastavnih sadržaja ili ne završi razred, može se preusmjeriti na obrazovanje s jednostavnijim programom.
- (2) Uvjeti i način preusmjeravanja učenika utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.
- (3)

Članak 67
(Ispis učenika iz škole)

- (1) Učenik se može ispisati iz osnovne, odnosno srednje škole koju pohađa:
 - a) kada je iz objektivnih razloga prekid obrazovanja nužan ili
 - b) kada prelazi u drugu školu.
- (2) Pored razloga iz stavka 1 ovoga članka, učenik srednje škole može podnijeti zahtjev za ispis i iz drugih razloga uz suglasnost roditelja ili po vlastitoj volji nakon punodobnosti.
- (3) Zahtjev iz stavka 2 ovoga članka podnosi se najkasnije dva mjeseca prije završetka nastave u drugom polugodištu, odnosno dva mjeseca prije završetka obrazovanja.
- (4) Učenik koji se ispisao iz srednje škole može se upisati u drugu školu u roku od sedam dana od dana izdavanja ispisnice.
- (5) Učenik iz stavka 2 ovoga članka, koji se ne upiše u propisanom roku, ima pravo iduće školske godine izvršiti ponovni upis u isti razred.
- (6) Škola ispisuje učenika na osnovi pismene izjave roditelja o preseljenju, kao i po službenoj dužnosti utvrđene promjene mjesta boravka.
- (7) Ispisanom učeniku škola izdaje uvjerenje o postignutom uspjehu do trenutka ispisivanja iz škole.

Članak 68
(Izbivanje s nastave radi priprema i udjela na natjecanjima)

- (1) Škola može učenicima koji su proglašeni vrhunskim sportašima ili nadarenim učenicima, koji sudjeluju na državnim ili međunarodnim natjecanjima, odobriti izbivanje s nastave radi pripremanja i udjela na natjecanjima, a sukladno s pravilima škole.
- (2) Propušteno gradivo učenik je dužan nadoknaditi tijekom školske godine.

IV GLAVA - OCJENJIVANJE UČENIKA

Članak 69 (Način ocjenjivanja)

- (1) Učenik se ocjenjuje iz svih nastavnih predmeta i vladanja.
- (2) Ocjena je javna i priopćava se učeniku s obrazloženjem.
- (3) Ocjenjivanje u školi je opisno i brojčano.
- (4) Opisnim ocjenama ocjenjuju se učenici do drugog polugodišta trećeg razreda osnovne škole.
- (5) Opisne ocjene su definirane podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela, a na prijedlog pedagoške institucije.
- (6) Brojčane ocjene iz predmeta ili oblasti su: odličan (5), vrlo dobar (4), dobar (3), dovoljan (2) i nedovoljan (1).
- (7) Ocjena nedovoljan (1) nije prolazna.
- (8) Ocjenjivanje učenika srednjih stručnih škola koje rade po modularnim nastavnim planovima i programima, regulira se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela na prijedlog pedagoške institucije.

Članak 70 (Opći uspjeh)

- (1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na osnovi zaključnih ocjena završetkom prvog polugodišta i na koncu nastavne godine, a za učenike upućene na popravni ispit, poslije obavljenih popravnih ispita.
- (2) Za učenike za koje se nastava ne izvodi po polugodištima opći uspjeh se utvrđuje na koncu obrazovnog ciklusa.
- (3) Poslije prvog polugodišta i na koncu nastavne godine, nastavničko vijeće analizira uspjeh u učenju i vladanju učenika i predlaže odgovarajuće mjere.

Članak 71 (Zaključna ocjena)

- (1) Zaključnu ocjenu iz pojedinih nastavnih predmeta utvrđuje odjelno vijeće na prijedlog predmetnog nastavnika, odnosno razrednog nastavnika u razrednoj nastavi.
- (2) Učenik, njegov roditelj ili skrbnik, imaju pravo podnijeti prigovor na zaključnu ocjenu.
- (3) Prigovor se podnosi nastavničkom vijeću u roku od pet dana od dana priopćavanja ocjene.
- (4) Prigovorom se može zahtijevati izuzeće predmetnog nastavnika.
- (5) Nastavničko vijeće je dužno u roku od pet dana donijeti odluku o prigovoru.
- (6) Ako nastavničko vijeće usvoji prigovor, imenuje povjerenstvo koje je dužno provjeriti znanje učenika u roku od tri dana od dana usvajanja prigovora. Ocjena povjerenstva je konačna.
- (7) Ako nastavničko vijeće odbije prigovor, podnositelj prigovora ima pravo podnijeti žalbu

školskom odboru, koji je dužan u roku od osam dana donijeti konačnu odluku.

Članak 72 (Opći uspjeh učenika)

- (1) Opći uspjeh učenika utvrđuje se na temelju prosjeka prolaznih ocjena iz svih nastavnih predmeta.
- (2) Učenik je završio razred sa:
 - a) odličnim (5) uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu najmanje 4,50;
 - b) vrlo dobrim (4) uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu od 3,50 do 4,49;
 - c) dobrim (3) uspjehom, ako je postigao prosječnu ocjenu od 2,50 do 3,49;
 - d) dovoljnim (2) uspjehom, ako je imao sve prolazne ocjene i prosječnu ocjenu od 2,00 do 2,49.
- (3) Učenik može tijekom školske godine privremeno ili za stalno biti oslobođen savladavanja pojedinih oblika rada na satima športske kulture.
- (4) Odluku o oslobađanju iz stavka 3 ovoga članka donosi nastavničko vijeće, na osnovi mišljenja mjerodavne zdravstvene ustanove.
- (5) Učenik koji je oslobođen nastave ne može ostati neocijenjen, niti dobiti negativnu ocjenu.
- (6) Za učenika iz stavka 3 ovoga članka ocjena se formira na osnovi postignutog uspjeha iz drugih dijelova nastavnog gradiva i aktivnosti.
- (7) Odjelno, odnosno nastavničko vijeće utvrđuje rang-listu postignutog uspjeha učenika na razini odjela, odnosno razreda i škole. Rang-lista postignutog uspjeha utvrđuje se na dvije decimalne.
- (8) Na osnovi postignutog uspjeha iz stavka 7 ovog članka, proglašava se učenik generacije škole sukladno s pravilima škole.
- (9) Učenicima koji su tijekom osnovnog ili srednjeg obrazovanja postigli prosječan uspjeh 5,00 i do konca školovanja imali primjerno vladanje, izdaje se posebna diploma.

Članak 73 (Ponavljanje razreda i popravni ispit)

- (1) Učenik koji na koncu drugog polugodišta ima tri ili više zaključnih ocjena nedovoljan (1), upućuje se da ponovi razred.
- (2) U tijeku redovitog obrazovanja učenik srednje škole može samo jednom ponoviti razred.
- (3) Učenik koji na koncu drugog polugodišta, odnosno obrazovanja, ima jednu ili dvije zaključne ocjene nedovoljan (1), upućuje se na popravni ispit u kolovoškom popravnom roku.
- (4) Učenik koji ne položi popravni ispit upućuje se da ponovi razred.

Članak 74 (Završavanje razreda)

Učenik je završio razred, odnosno obrazovanje, kad je ispunio sve obveze utvrđene nastavnim planom i programom i ukoliko nema zaključenih ocjena nedovoljan (1).

Članak 75 (Vladanje)

- (1) U školi se ocjenjuje i vladanje učenika.
- (2) Ocjena iz vladanja je:
 - a) „uzorno“ (5);
 - b) „vrlo dobro“ (4);
 - c) „dobro“ (3);
 - d) „zadovoljava“ (2);
 - e) „loše“ (1).
- (3) Ocjenu iz vladanja utvrđuje odjelno vijeće izuzev ocjene «loše» (1), koju utvrđuje nastavničko vijeće.
- (4) Ocjena „loše“ (1) pismeno se obrazlaže, a učenik, njegov roditelj ili skrbnik mogu uložiti žalbu školskom odboru u roku od pet dana od dana prijama rješenja.
- (5) Školski odbor razmatra žalbu i donosi rješenje u roku od osam dana.

Članak 76 (Brže napredovanje učenika)

- (1) Učenik koji tijekom obrazovanja postiže izvrstan uspjeh može završiti dva razreda u tijeku jedne školske godine.
- (2) Brže napredovanje učenika se bliže regulira pravilima škole.

Članak 77 (Svjedodžba i diploma)

- (1) Osnovna škola izdaje svjedodžbu o završenom osnovnom obrazovanju sa uspjehom iz svih razreda predmetne nastave, a srednja škola o svakom završenom razredu.
- (2) Učeniku koji sa uspjehom položi maturalni, odnosno završni ispit srednje škole, izdaje se diploma o završenoj srednjoj školi.
- (3) Na zahtjev učenika, njegovog roditelja ili skrbnika, škola izdaje umnožak svjedodžbe, odnosno diplome na temelju podataka iz matične knjige.
- (4) Škola, na zahtjev učenika, njegovog roditelja ili skrbnika, izdaje uvjerenje o završenom modulu na osnovi podataka iz matične i razredne knjige.

Članak 78 (Dopunski, razredni, izvanredni, maturalni, odnosno završni ispit)

- (1) Izuzev popravnog ispita, učenik može polagati dopunski, razredni, izvanredni, maturalni, odnosno završni ispit.

- (2) Dopunski ispit se polaže iz određenih predmeta ili oblasti u slučajevima promjene škole, a nakon provedenog postupka ekvivalencije.
- (3) Razredni ispit polažu redoviti učenici koji su iz opravdanih razloga ostali neocijenjeni na koncu nastavne godine, odnosno obrazovanja, po odgovarajućem nastavnom planu i programu. Razredni ispit se organizira u slučaju kada je učenik opravdano izostao s nastave više od jedne trećine planiranih sati tijekom nastavne godine.
- (4) Izvanredni ispit plažu izvanredni učenici.
- (5) Maturalni, odnosno završni ispit polažu redoviti i izvanredni učenici srednjih škola, poslije završetka obrazovanja u srednjoj školi.
- (6) U slučaju utvrđenih nepravilnosti nastavničko vijeće poništava ispit iz stavka 1 ovoga članka.
- (7) Organiziranje, način, vrijeme i uvjeti polaganja i poništavanja ispita u školi utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 79 (Žalba na ocjenu na ispitu)

- (1) Učenik, njegov roditelj ili skrbnik, nezadovoljan ocjenom na popravnom, dopunskom, razrednom, maturalnom, odnosno završnom ispitu ima pravo podnijeti žalbu nastavničkom vijeću škole u roku od pet dana od dana objavljivanja rezultata.
- (2) Ukoliko se utvrdi nepravilnost, nastavničko vijeće poništava ispit i učeniku omogućuje polaganje ispita u roku od tri dana od dana utvrđivanja nepravilnosti, pred povjerenstvom koje imenuje ravnatelj.

Članak 80 (Povjerenstvo)

- (1) Povjerenstvo iz članka 79 stavka 2 ovoga zakona čine tri člana od kojih je jedan nastavnik predmeta iz kojeg se polaže ispit.
- (2) Nastavnik čija je ocjena osporena ne može biti član povjerenstva.
- (3) Ocjena povjerenstva je konačna.

Članak 81 (Pohvale i nagrade)

Učenicima koji postižu iznimne rezultate mogu se dodjeljivati pohvale i nagrade, kao i posebna diploma, čiji oblik i sadržaj utvrđuje Odjel podzakonskim aktom.

V GLAVA – ODGOJNO-DISCIPLINSKA I MATERIJALNA ODGOVORNOST

Članak 82 (Redovito pohađanje škole)

Učenik ima pravo i dužnost da redovito pohađa nastavu i izvršava sve školske obveze te da se ponaša sukladno s ovim zakonom i drugim propisima.

Članak 83 (Vrste povreda discipline)

- (1) Povrede discipline mogu biti lakše i teže.
- (2) Teže povrede discipline propisuju se ovim zakonom.

Članak 84 (Lakše povrede discipline i obveza učenika)

- (1) Lakše povrede discipline i obveza učenika su:
 - a) neredovito pohađanje nastave;
 - b) nemaran odnos prema radu, učenju i radnim aktivnostima u školi.
- (2) Izuzev lakših povreda discipline i obveza učenika iz stavka 1 ovoga članka, drugi postupci i radnje koji predstavljaju lakše povrede discipline i obveza učenika, propisuju se podzakonskim aktom.

Članak 85 (Teže povrede discipline i obveza učenika)

Teže povrede discipline i obveza učenika su:

- a) prepravak podataka u svjedodžbi, diplomi, knjižici i drugom javnom dokumentu izdanom od škole;
- b) dopisivanje podataka u evidenciju koju vodi škola;
- c) kršenje kućnog reda i općeprihvaćenih standarda ponašanja;
- d) političko organiziranje i djelovanje u školi;
- e) krađa;
- f) nepridržavanje pravila o zaštiti na radu;
- g) poticanje, davanje i pomaganje u uporabi i uporaba alkohola i narkotičnih sredstava;
- h) izazivanje i sudjelovanje u tučnjavi u školi ili na praksi;
- i) posjedovanje oružja, nošenje oružja, opojnih sredstava i alkohola, i svega ostalog opasnog po život i zdravlje čovjeka;
- j) neopravdano izostajanje s nastave i drugih oblika odgojno-obrazovnog rada više od 36 nastavnih sati tijekom školske godine;
- k) nepridržavanje pravila o radu škole;

- l) ponašanje kojim se vrijeđaju nacionalni, religijski i drugi osjećaji učenika, nastavnika ili drugih stanovnika Distrikta.

Članak 86 (Odgojno-stegovne mjere)

- (1) Odgojno-stegovne mjere su:
 - a) ukor odjelnog starješine;
 - b) ukor odjelnog vijeća;
 - c) ukor ravnatelja;
 - d) ukor nastavničkog vijeća;
 - e) premještaj u drugi odjel škole ili u drugu najbližu osnovnu školu i
 - f) isključenje iz škole.
- (2) Odgojno-stegovne mjere iz stavka 1 točke a, b i c ovoga članka izriču se za lakše povrede discipline i obveza učenika.
- (3) Odgojno-stegovne mjere iz stavka 1 točke d, e i f ovoga članka izriču se za teže povrede discipline i obveza učenika.
- (4) Odluku o izricanju odgojno-stegovnih mjera iz stavka 3 ovoga članka donosi nastavničko vijeće.
- (5) Na osnovi odluke iz stavka 4 ovoga članka ravnatelj škole donosi rješenje o izricanju odgojno-stegovne mjere.

Članak 87 (Žalba na rješenje o izricanju odgojno-stegovne mjere)

- (1) Učenik, njegov roditelj ili skrbnik imaju pravo podnijeti žalbu školskom odboru protiv rješenja iz članka 86 stavak 5 u roku od pet dana od dana dostavljanja rješenja.
- (2) Žalba na rješenje za odgojno-stegovne mjere iz članka 86 stavak 3 točke e i f odlaže izvršenje do donošenja drugostupanjskog rješenja.
- (3) Školski odbor škole donosi drugostupanjsko rješenje u roku od 15 dana od dana podnošenja žalbe.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 3 ovoga članka ne može se pokrenuti upravni spor.

Članak 88 (Posljedice izricanja odgojno-stegovne mjere)

- (1) Izrečena odgojno-stegovna mjera ima za posljedicu smanjenje ocjene iz vladanja učenika.
- (2) Izrečena odgojno-stegovna mjera se odnosi na školsku godinu za koju je izrečena i može se, tijekom školske godine, ublažiti ili ukinuti.

Članak 89
(Materijalna odgovornost učenika)

Učenik je dužan nadoknaditi materijalnu štetu koju, u namjeri ili krajnjoj nepozornosti, počini u školi ili na praksi.

Članak 90
(Postupak za utvrđivanje odgovornosti učenika)

Povrede discipline i obveza učenika, postupak za utvrđivanje odgovornosti učenika, trajanje i posljedice izrečene odgojno-stegovne mjere, njezino ublažavanje ili ukidanje i naknada počinjene materijalne štete, utvrđuje se posebnim podzakonskim aktom koji donosi voditelj Odjela i pravilima škole.

VI GLAVA – PRITUŽBA

Članak 91
(Pravo na pritužbu)

Učenik, njegov roditelj ili skrbnik, koji smatra da su mu povrijeđena prava utvrđena ovim zakonom, ima pravo podnijeti pritužbu.

Članak 92
(Razmatranje pritužbe)

- (1) Pritužba se podnosi voditelju Odjela u roku od osam dana od dana saznanja, a najkasnije u roku od tri mjeseca od dana povrede prava.
- (2) Voditelj Odjela je dužan, ukoliko je pritužba osnovana, upozoriti odgovornu osobu i utvrditi rok za otklanjanje povrede prava.
- (3) Ukoliko odgovorna osoba ne postupi po upozorenju iz stavka 2 ovoga članka, voditelj Odjela je dužan odlučiti o pritužbi u roku od osam dana.
- (4) Odgovorna osoba iz stavka 3 ovoga članka čini težu povredu službene dužnosti zbog nepostupanja po upozorenju iz stavka 2 ovoga članka.

PETI DIO - NASTAVNICI, STRUČNI SURADNICI I SURADNICI U NASTAVI

Članak 93 (Nastavnici i suradnici u nastavi)

- (1) Nastavu u školama izvodi nastavnik koji ima odgovarajuću visoku stručnu spremu.
- (2) Stručno-teorijsku nastavu u srednjoj školi mogu izvoditi i osobe s visokom stručnom spremom i dopunskim psihološko-pedagoškim i metodičkim obrazovanjem, stečenim na odgovarajućem fakultetu.
- (3) Praktičnu nastavu u srednjoj školi izvode nastavnici i suradnici u nastavi sa stručnom spremom utvđenom nastavnim planom i programom.
- (4) U slučaju nedostatka kadrova, izvođenje nastave može se povjeriti i nastavniku, odnosno suradniku u nastavi s nižim stupnjem stručne spreme sukladno nastavnom planu i programu.

Članak 94 (Stručni suradnici)

Pedagoške, psihološke, defektološke, andragoške, socijalno-zaštitne, programerske, knjižničarske i druge stručne poslove obrazovno-odgojnog rada u školi obavljaju stručni suradnici s odgovarajućom visokom stručnom spremom.

Članak 95 (Izvanjski suradnici)

- (1) Izvođenje nastave manjkavih struka i predmeta ili stručno-pedagoški nadzor može se povjeriti i izvanjskom suradniku.
- (2) Izvanjski suradnik je osoba koja posjeduje odgovarajuću stručnu spremu potrebnu za izvođenje nastave manjkavih struka, utvrđenu nastavnim planom i programom, ili osoba koja posjeduje odgovarajuće zvanje potrebno za obavljanje stručno-pedagoškog nadzora.

Članak 96 (Radna mjesta i kategorizacija)

- (1) Radna mjesta državnih, odnosno javnih službenika i namještenika u obrazovanju utvrđuju se Organizacijskim planom Vlade Distrikta, odnosno aktom o usustavljanju radnih mjesta javnih službenika i namještenika u obrazovanju.
- (2) Popunjavanje radnih mjesta javnih službenika i namještenika u obrazovanju vrši se sukladno odluci o realizaciji plana zapošljavanja javnih službenika i namještenika u obrazovanju ,izuzev u iznimnim slučajevima, propisanim ovim zakonom.
- (3) Gradonačelnik, na prijedlog voditelja Odjela, donosi odluku o kategorizaciji radnih mjesta javnih službenika i namještenika u obrazovanju.

Članak 97 (Sistematski liječnički pregled)

- (1) Odjel je dužan prije početka nastave za sve zaposlenike u školama organizirati sistematski liječnički pregled za tekuću školsku godinu.
- (2) Troškove pregleda snosi Odjel.
- (3) U školi ne može raditi osoba koja boluje od zarazne, duševne ili socijalne bolesti, kao što je alkoholizam, narkomanija ili sociopatsko ponašanje.
- (4) Kada povjerenstvo utvrdi da postoje indiciji da je osobi iz stavka 1 ovoga članka narušeno psihičko ili fizičko zdravlje u mjeri koja bitno smanjuje njezinu radnu sposobnost, donosi odluku o upućivanju na izvanredni liječnički pregled.
- (5) Povjerenstvo iz stavka 4 ovoga članka imenuje voditelj Odjela, koje čine psiholog, pedagog i ravnatelj škole.
- (6) Nakon stručnog nalaza zdravstvene ustanove, Odjel odlučuje o daljnjem angažiranju zaposlenika sukladno Zakonu.
- (7) Osobi iz stavka 4 ovoga članka, koja odbije izvršenje odluke školskog odbora o upućivanju na liječnički pregled, prestaje radni odnos u školi.

Članak 98 (Radno vrijeme)

Pravilima škole utvrđuje se raspored radnog vremena i uporaba dnevnog odmora tijekom radnog dana nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi u okviru 40-satnog radnog tjedna, a sukladno s pedagoškim standardima i normativima.

Članak 99 (Broj nastavnih sati)

U okviru 40-satnog tjedna u osnovnoj i srednjoj školi, a sukladno s pedagoškim standardima i normativima, broj nastavnih sati svih vrsta i oblika neposrednog obrazovnog rada može biti najviše:

- a) 25 sati za nastavnika;
- b) 28 sati za nastavnika praktične nastave;
- c) 30 sati za stručnog suradnika u nastavi.

Članak 100 (Godišnji odmor)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi rabi godišnji odmor u pravilu tijekom ljetnog ferija.

- (2) Pravilima škole propisuje se način uporabe godišnjeg odmora osoba iz stavka 1 ovoga članka.
- (3) Ukoliko postoje opravdani razlozi, nerabljeni godišnji odmor može se rabiti u idućoj godini tijekom zimskog i proljetnog ferija.

Članak 101 (Zamjena nenazočnog nastavnika)

- (1) Zbog potrebnog kontinuiteta nastavnog procesa, u slučaju privremene spriječenosti za rad, plaćenog i neplaćenog dopusta, nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi zamjenjuje drugog nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi.
- (2) Osnovna plaća zaposlenog koji radi na zamjeni zaposlenika iz stavka 1 ovoga članka uvećava se sukladno broju održanih sati i cijeni nastavnog sata koju odredi Vlada Distrikta.
- (3) Zamjena nenazočnog nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi iz stavka 1 ovoga članka, može trajati najdulje do tri mjeseca.

Članak 102 (Usavršavanje)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi dužan je usavršavati se u svrhu što uspješnijeg ostvarivanja i promicanja obrazovno-odgojnog rada sukladno programu stručnog usavršavanja.
- (2) Program stručnog usavršavanja nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi pravilnikom propisuje voditelj Odjela na prijedlog pedagoške institucije, i dostavlja školama najkasnije do 10. rujna tekuće godine.

Članak 103 (Stručni ispit)

- (1) Nastavnici, stručni suradnici i suradnici u nastavi obvezni su imati stručni ispit za rad u nastavi.
- (2) Osobe iz stavka 1 ovoga članka koje prvi put zasnivaju radni odnos u školi obvezne su, nakon isteka jedne godine rada u školi, polagati stručni ispit za rad u nastavi.
- (3) Osobama iz stavka 1 ovoga članka koje ne polože stručni ispit za rad u nastavi u roku od godinu dana od isteka roka iz stavka 2 ovoga članka prestaje radni odnos po sili zakona.
- (4) Stručni ispit iz stavka 1 ovoga članka se polaže pred stručnim povjerenstvom koje imenuje gradonačelnik Distrikta.
- (5) Program polaganja stručnog ispita iz stavka 1 ovoga članka, sastav povjerenstva, način polaganja i ostala pitanja vezana za stručni ispit uređuju se pravilnikom koji donosi voditelj Odjela.

Članak 104 (Godišnje ocjenjivanje)

- (1) Ravnatelj škole svake godine ocjenjuje i vrednuje rad nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi sukladno pravilniku o ocjenjivanju i dinamici utvrđenoj od Odjela.
- (2) Ocjenjivanje osoba iz stavka 1 ovoga članka podrazumijeva nadzor i vrednovanje uspješnosti njihovog rada, a posebna pozornost posvećuje se:
 - a) realizaciji nastave sukladno odgovarajućem nastavnom planu i programu;
 - b) pravodobnom i urednom vođenju školske dokumentacije;
 - c) odnosu prema radu i radnim obvezama;
 - d) odnosu prema učenicima, roditeljima i zaposlenicima u školi.
- (3) Ostvareni rezultati, kao i ukupni rezultat rada označavaju se ocjenama:
 - a) „ne zadovoljava očekivanja“;
 - b) „zadovoljava određena očekivanja“;
 - c) „u potpunosti zadovoljava očekivanja“;
 - d) „nadmašuje očekivanja“.
- (4) Evidencija o ocjenjivanju je sastavni dio osobne evidencije.
- (5) Ukoliko ocijenjena osoba iz stavka 1 ovoga članka nije zadovoljna s ocjenom, može uložiti pismeni prigovor na ocjenu Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana ocjenjivanja.

Članak 105 (Stručno ocjenjivanje)

- (1) Izuzev godišnjeg ocjenjivanja nastavnika, stručni suradnik i suradnik u nastavi ocjenjuje se i stručno na temelju stručno-pedagoškog nadzora najmanje jednom u četiri godine sukladno pravilniku o stručnom ocjenjivanju koji donosi voditelj Odjela.
- (2) Stručna ocjena može biti:
 - a) «ne zadovoljava očekivanja»,
 - b) «zadovoljava određena očekivanja»,
 - c) «u potpunosti zadovoljava očekivanja»,
 - d) «nadmašuje očekivanja».

Članak 106 (Napredovanje u službi)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi napreduje u službi sukladno s godišnjom ocjenom rada i stručnom ocjenom.
- (2) Odredbe Zakona o državnoj službi koje se odnose na napredovanje u službi primjereno se primjenjuju i na napredovanje u službi osoba iz stavka 1 ovoga članka.

Članak 107 **(Napredovanje u struci)**

1. Na temelju izvješća o stručno-pedagoškom nadzoru voditelj Odjela donosi odluku o ocjeni rada i napredovanju nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi.
2. Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi na osnovi ocjene stječe zvanje nastavnik-mentor i nastavnik-savjetnik.
3. Osoba iz stavka 2 ovoga članka stječe zvanje nastavnik-mentor ako je u posljednjih pet godina ocijenjena godišnjim ocjenama «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja» i stručnom ocjenom «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja».
4. Osoba koja je stekla zvanje mentora stječe zvanje savjetnika ukoliko je u posljednjih pet godina u zvanju mentora ocijenjena godišnjim ocjenama «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja» i stručnom ocjenom «u potpunosti zadovoljava očekivanja» ili «nadmašuje očekivanja».
5. Osoba iz stavka 2 ovoga članka gubi zvanje mentora, odnosno savjetnika ukoliko je u posljednje četiri godine ocijenjena ocjenom „zadovoljava određena očekivanja“ ili ukoliko je zadnja ocjena „ne zadovoljava očekivanja“.

Članak 108 **(Štrajk)**

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi ostvaruje pravo na štrajk pod uvjetima utvrđenim Zakonom o štrajku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kolektivnim ugovorom, ukoliko osiguraju minimum procesa rada škole.
- (2) Minimum procesa rada nastavnika je izvođenje nastave u trajanju od 30 minuta po nastavnom satu u okviru rasporeda.
- (3) Ako nastavnici, stručni suradnici i suradnici u nastavi sudjeluju u štrajku, a da prethodno nisu osigurali minimum procesa rada iz stavka 2 ovoga članka, ravnatelj škole je dužan protiv njih pokrenuti stegovni postupak.
- (4) Za utvrđenu povredu obveze iz stavka 3 ovoga članka nastavniku, stručnom suradniku i suradniku u nastavi izriče se mjera prestanka radnog odnosa.
- (5) Ravnatelj škole je obvezan osigurati minimum procesa rada za vrijeme štrajka.
- (6) Ravnatelj koji ne postupi sukladno stavku 5 ovoga članka razrješava se dužnosti.

ŠESTI DIO - NADZOR

Članak 109 (Osobe ovlaštene za nadzor)

Osobe koje su ovlaštene za nadzor nad radom škole i inspeksijski nadzor sukladno s propisima koji se odnose na obrazovanje su:

- a) inspektor za obrazovanje;
- b) upravni inspektor;
- c) voditelj pododjela;
- d) voditelj Odjela.

Članak 110 (Stručno-pedagoški nadzor)

- (1) Stručno-pedagoški nadzor u školi, u svrhu organiziranog praćenja nastave i drugih oblika obrazovno-odgojnog rada, vrši pedagoška institucija.
- (2) Stručno-pedagoški nadzor se vrši najmanje jednom u tijeku četiri godine i ima pedagoško-poučni karakter.
- (3) Vršenje stručno-pedagoškog nadzora bliže se uređuje podzakonskim aktom koji, na prijedlog pedagoške institucije, donosi voditelj Odjela.

Članak 111 (Pedagoška institucija)

- (1) Sastav i organizacija pedagoške institucije, kao organizacijskog oblika u okviru Odjela, određuje se organizacijskim planom.
- (2) Stručno-pedagoški nadzor obavljaju osobe koje imaju odgovarajuće zvanje i isti ili viši stupanj obrazovanja propisan za radno mjesto na kome se nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi nalazi.
- (3) Za obavljanje stručno-pedagoškog nadzora može se angažirati izvanjski suradnik.
- (4) Odgovorna osoba u školi je obvezna omogućiti nesmetano vršenje stručno-pedagoškog nadzora i uvid u dokumentaciju i evidenciju.
- (5) O obavljenom stručno-pedagoškom nadzoru podnosi se izvješće voditelju Odjela, nastavničkom vijeću i školskom odboru.

Članak 112 (Mjerodavnosti pedagoške institucije)

Pedagoška institucija u okviru svoje mjerodavnosti obavlja sljedeće poslove:

- a) organizira i prati stručno-pedagoški nadzor;
- b) izrađuje standarde i normative za osnovne i srednje škole i prati razinu uspjeha učenika;
- c) kreira prijedloge nastavnih planova i programa i prati njihove implementacije;
- d) predlaže i prati pedagoško i stručno usavršavanje nastavnika i stručnih suradnika i suradnika u nastavi;
- e) unapređuje nastavničku praksu i uvodi inovacije u nastavu;
- f) uvodi metode inkluzivne nastave u škole;
- g) prati ostvarivanje ciljeva i zadataka obrazovanja i odgoja;
- h) utvrđuje rezultate rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi i prati provođenje stručnog ocjenjivanja;
- i) kreira bazu podataka u svrhu evaluacije obrazovnog procesa;
- j) određuje potrebe i utvrđuje standarde za izradu udžbenika;
- k) izrađuje programe obrazovanja odraslih i
- l) druge poslove sukladno ovom zakonu i drugim propisima.

SEDMI DIO - POSTUPAK OTVORENE KONKURENCIJE I PRIJAMA

I GLAVA – NAČIN POPUNJAVANJA RADNIH MJESTA I RASPISIVANJE INTERNOG OGLASA ILI JAVNOG NATJEČAJA

Članak 113

(Uvjeti za zasnivanje radnog odnosa)

- (1) Nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi zasniva radni odnos u školi na osnovi javnog natječajja, sukladno s općim uvjetima propisanim Zakonom o državnoj službi u organima uprave Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon o državnoj službi) i posebnim uvjetima propisanim ovim zakonom i nastavnim planovima i programima.
- (2) Pored općih i posebnih uvjeta propisanih zakonom, osoba iz stavka 1 ovoga članka koja zasniva radni odnos, ispunjava i sljedeće dodatne uvjete:
 - a) da ima liječničko uvjerenje o psihičkoj, tjelesnoj i zdravstvenoj sposobnosti za rad s djecom;
 - b) da nije osuđivana za kaznena djela učinjena protiv morala, službene dužnosti i kršenja prava djeteta ustanovljena Konvencijom o pravima djeteta.
- (3) Podzakonskim aktom, koji donosi voditelj Odjela, propisuje se opseg i vrsta pretraga koje su obvezne prije izdavanja uvjerenja iz stavka 2 točke a ovoga članka.
- (4) Stručna sprema osobe iz stavka 2 ovoga članka za izvođenje razredne i predmetne nastave utvrđuje se ovim zakonom i nastavnim planom i programom škole.

Članak 114
(Uvjeti za angažiranje izvanjskog suradnika)

- (1) Izvanjski suradnik se angažira za izvođenje nastave na osnovi javnog natječaja, bez zasnivanja radnog odnosa.
- (2) Na javni natječaj za izvanjskog suradnika može se prijaviti osoba koja ispunjava opće i posebne uvjete iz članka 113 stavci 1 i 2 ovoga zakona.
- (3) Voditelj Odjela i izvanjski suradnik zaključuju ugovor kojim detaljno reguliraju međusobna prava i obveze navedene u natječaju.
- (4) Broj izvanjskih suradnika i druga pitanja detaljnije se uređuju planom potreba za kadrovima Odjela.

Članak 115
(Razmatranje kandidata koji nemaju položen stručni ispit za rad u nastavi)

U procesu odabira prijavljenih kandidata na javni natječaj za ispraznjeno radno mjesto nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi, Odbor za zapošljavanje u obrazovnim institucijama (u daljnjem tekstu: Odbor) uzima u razmatranje i kandidate koji nemaju položen stručni ispit i radni staž u nastavi.

Članak 116
(Osnova za raspisivanje internog oglasa ili javnog natječaja)

Sukladno planu zapošljavanja nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi i izvanjskih suradnika (u daljnjem tekstu: plan zapošljavanja) Odjel vrši raspisivanje internog oglasa ili javnog natječaja za popunjavanje ispraznjenih radnih mjesta.

Članak 117
(Otvorena konkurencija)

- (1) Otvorena konkurencija se provodi internim oglasom ili javnim natječajem.
- (2) Slobodna radna mjesta popunjavaju se javnim natječajem.
- (3) Prije raspisivanja javnog natječaja, slobodno radno mjesto se može popuniti raspisivanjem internog oglasa u slučaju prekobrojnosti, sukladno s odredbama Zakona o državnoj službi.

Članak 117a

- (1) Iznimno od članaka 113 i 114 ovog zakona nastavu u školama mogu izvoditi i osobe angažirane po drugoj osnovi, propisanoj ovim zakonom.
- (2) Sukladno stavku 1 ovog članka, na radno mjesto nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi, može se angažirati i osoba, zaključivanjem ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova.

Članak 117b

- (1) Angažiranje osobe po osnovi ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova vrši se na temelju suglasnosti Vlade Brčko distrikta BiH, u slučaju:
 - a) zamjene nenazočnog nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi;
 - b) nedostatka, odnosno ispražnjenih pozicija nastavnika, stručnog suradnika i suradnika u nastavi.
- (2) Angažiranje osoba po osnovi ugovora o obavljanju privremenih i povremenih poslova može trajati do popunjavanja pozicije javnim natječajem, koji je Odjel za obrazovanje dužan raspisati u roku od 3 (tri) mjeseca od trenutka nastanka potrebe za kadrovima.

Članak 117c

Osobe s kojima se zaključuje ugovor o obavljanju privremenih povremenih i poslova moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- a) opće uvjete propisane člankom 23 stavkom 3 Zakona o državnoj službi u tijelima uprave Brčko distrikta BiH;
- b) posebne uvjete predviđene Organizacijskim planom, za svako radno mjesto u pogledu vrste i stupnja stručne spreme.

Članak 117d

(Angažovanje osoba po osnovu ugovora)

Osobe s kojima se zaključuje ugovor o obavljanju privremenih i povremenih poslova angažiraju se s evidencije zavoda za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, vodeći računa o strukturi stanovništva.

II GLAVA – PODODJEL ZA LJUDSKE RESURSE I ZAPOŠLJAVANJE U OBRAZOVNIM INSTITUCIJAMA

Članak 118

(Pododjel za ljudske resurse i zapošljavanje u obrazovnim institucijama)

- (1) Pododjel za ljudske resurse i zapošljavanje u obrazovnim institucijama u okviru Odjela (u daljnjem tekstu: Pododjel za ljudske resurse) vodi osobnu evidenciju i provodi postupak zapošljavanja ravnatelja, pomoćnika ravnatelja, nastavnika, stručnog suradnika, suradnika u nastavi i izvanjskog suradnika u školskim i predškolskim

institucijama čiji je osnivač Distrikt.

- (2) Pododjel za ljudske resurse je mjerodavan za:
- a) provođenje postupka izbora osoba iz stavka 1 ovoga članka što obuhvaća:
 - 1) predlaganje raspisivanja internog oglasa ili javnog natječaja,
 - 2) zaprimanje i razmatranje prijave,
 - 3) odabir kandidata,
 - 4) zakazivanje pismenog testiranja, odnosno usmenog intervjua,
 - 5) ocjenjivanje profesionalnih sposobnosti odabranih kandidata preko pismenog ispita i usmenog intervjua, demonstriranjem znanja i vještina odabranih kandidata zadavanjem praktičnog rada, a sukladno Pravilniku o zapošljavanju,
 - 6) sastavljanje rang-liste intervjuiranih kandidata,
 - 7) donošenje odluke o izboru najuspješnijeg kandidata,
 - 8) izradu nacрта odluke o poništenju internog oglasa ili javnog natječaja;
 - b) vođenje osobne evidencije za osobe iz stavka 1 ovoga članka, što obuhvaća:
 - 1) izradu i provođenje akata iz oblasti radno-pravnih odnosa (ugovori, rješenja, odluke),
 - 2) ažuriranje baze podataka i osiguravanje procesa javnog oglašavanja,
 - 3) vođenje evidencije ispražnjenih radnih mjesta na određeno i neodređeno vrijeme,
 - 4) sudjelovanje u godišnjoj ocjeni zaposlenih,
 - 5) kreiranje platnih razreda zaposlenih,
 - 6) raspoređivanje osoba iz stavka 1 ovoga članka u svrhu popunjavanja fonda nastavnih sati.

Članak 119 (Odbor za zapošljavanje)

Poslove iz članka 118 stavak 2 točka a obavlja Odbor koji je sastavni dio Pododjela za ljudske resurse i koji se sastoji od pet članova.

Članak 120 (Imenovanje članova Odbora)

- (1) Voditelj Odjela imenuje dva člana kao stalne članove iz reda zaposlenih u Pododjelu za ljudske resurse koji imaju najmanje istu ili višu stručnu spremu u odnosu na stručnu spremu radnog mjesta za koje se vrši izbor.
- (2) Po svakom raspisanom natječaju, voditelj Odjela imenuje jednog člana iz reda zaposlenih u nekoj drugoj školi Distrikta u roku od 5 dana od dana raspisivanja natječaja a najkasnije do zaključenja natječaja.
- (3) Po svakom raspisanom natječaju, školski odbor, odnosno upravni odbor obrazovne institucije za koju je raspisan natječaj imenuje dva člana iz reda članova školskog odbora ili nastavnčkog vijeća u roku od pet dana od dana raspisivanja natječaja, a najkasnije do zaključenja natječaja.
- (4) Članovi Odbora iz stavaka 2 i 3 ovoga članka imaju najmanje istu ili višu stručnu spremu

istog ili srodnog smjera, odnosno struke u odnosu na stručnu spremu radnog mjesta za koje se vrši izbor.

(5) Sastav Odbora odražava sastav pučanstva Distrikta.

III GLAVA - IZBOR I IMENOVANJE NAJUSPJEŠNIJEG KANDIDATA

Članak 121

(Postupak izbora i imenovanja najuspješnijeg kandidata)

- (1) Odbor provodi postupak prijama sukladno sa svojim mjerodavnostima propisanim ovim zakonom.
- (2) Tijekom postupka iz stavka 1 ovoga članka članovi Odbora ocjenjuju i unose ocjene po pojedinim elementima u formular za izbor kandidata i sastavljaju rang-listu najuspješnijih kandidata.
- (3) Odbor je dužan zatražiti od najuspješnijeg kandidata da u roku od tri dana nakon prijama obavijesti o odabiru kandidata, dostavi dokumente kojima se potvrđuje ispunjavanje općih, posebnih i dodatnih uvjeta, navedenih u internom oglasu, odnosno javnom natječaju.
- (4) Odbor provjerava ispunjavanje uvjeta navedenih u internom oglasu ili javnom natječaju na osnovi dostavljenih dokumenata u roku od tri dana od dana dostavljanja dokumenata.
- (5) U slučaju da se provjerom utvrdi da dokumenti ne potvrđuju podatke u podnesenoj prijavi, kandidat se eliminira iz daljnjeg tijeka izbora, a na njegovo mjesto dolazi sljedeći rangirani kandidat i provodi se procedura provjere podataka sa istim rokovima.
- (6) Odbor je dužan da, nakon što utvrdi da kandidat ispunjava uvjete internog oglasa ili javnog natječaja, u roku od 24 sata, donese odluku o izboru kandidata.
- (7) O rezultatima provedenog postupka iz stavka 1 ovoga članka po internom oglasu, odnosno javnom natječaju, Odbor pismeno obavješćuje svakog kandidata koji je podnio prijavu u roku od pet dana od dana donošenja odluke o izboru.
- (8) Nezadovoljni kandidat ima pravo uložiti žalbu Apelacijskom povjerenstvu u roku od osam dana od dana prijama pismene obavijesti od Odbora.
- (9) Apelacijsko povjerenstvo je dužno odlučiti po žalbi u roku od osam dana.
- (10) Odbor vrši izbor sljedećeg rangiranog kandidata u slučaju:
 - a) odustajanja izabranog kandidata;
 - b) naknadnog utvrđivanja neistinitosti podataka navedenih u prijavi kandidata.
- (11) Ukoliko nema kandidata, Odbor predlaže ponovno raspisivanje internog oglasa, odnosno javnog natječaja.
- (12) Procedura izbora kandidata ne može trajati dulje od 60 radnih dana od dana zatvaranja internog oglasa, odnosno javnog natječaja.

Članak 122
(Poništenje natječaja)

- (1) Odjel na prijedlog Odbora poništava u cijelosti ili djelomično interni oglas ili javni natječaj u slučaju:
 - a) da nema prijavljenih kandidata;
 - b) da nitko od kandidata ne ispunjava uvjete propisane internim oglasom, odnosno javnim natječajem;
 - c) da nitko od intervjuiranih kandidata ne dobije minimalan broj bodova utvrđenih Pravilnikom o zapošljavanju;
 - d) izmjene plana zapošljavanja tijekom trajanja procedure otvorene konkurencije;
 - e) isteka roka za izbor kandidata iz članka 121 stavak 12 ovoga zakona;
 - f) ponavljanja postupka otvorene konkurencije naloženog od Apelacijskog povjerenstva, mjerodavnog suda ili drugog mjerodavnog organa.
- (2) Sukladno odluci iz stavka 1 ovoga članka, Odjel objavljuje poništenje internog oglasa, odnosno javnog natječaja, i ponovno raspisuje interni oglas, odnosno javni natječaj u roku od 15 dana.

IV GLAVA - ZASNIVANJE RADNOG ODNOSA

Članak 123
(Zasnivanje radnog odnosa)

- (1) Gradonačelnik donosi odluku o imenovanju osoba iz članka 118 stavak 1 ovoga zakona čija forma i sadržaj su propisani Pravilnikom o radu.
- (2) Odluka o imenovanju se objavljuje u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Članak 124
(Rok za donošenje odluke o imenovanju i zaključivanje ugovora o radu)

- (1) Gradonačelnik je obvezan, u roku od osam dana od dana konačnosti odluke o izboru kandidata iz članka 121 ovoga zakona, donijeti odluku o imenovanju.
- (2) U slučaju da gradonačelnik, u roku iz stavka 1 ovoga članka, ne donese odluku o imenovanju, smatra se da je suglasan s odlukom Odbora.
- (3) U slučaju iz stavka 2 ovoga članka odluka Odbora postaje konačna i obvezujuća, i zamjenjuje odluku o imenovanju.

OSMI DIO – UPRAVLJANJE I RUKOVOĐENJE ŠKOLOM

I. GLAVA - ŠKOLSKI ODBOR

Članak 125 (Školski odbor)

- (1) Školski odbor je tijelo upravljanja u školi.
- (2) Članove školskog odbora škole koju osniva Distrikt imenuje gradonačelnik.
- (3) Članove školskog odbora škole čiji je osnivač pravna ili fizička osoba imenuje osnivač.
- (4) Školski odbor škole sastoji se od pet članova.
- (5) Članovi školskog odbora biraju se iz reda:
 - a) osnivača škole;
 - b) osoblja škole;
 - c) roditelja i
 - d) lokalne zajednice.
- (6) Članovi školskog odbora biraju se sukladno s propisanom procedurom, a na principu ravnopravne zastupljenosti predstavnika navedenih struktura.
- (7) Sastav školskog odbora održava nacionalnu strukturu pučanstva Distrikta, učenika, roditelja i školskog osoblja.
- (8) Za člana školskog odbora iz reda osoblja škole, roditelja i lokalne zajednice može biti imenovana osoba koja ima najmanje srednju stručnu spremu.
- (9) Za člana školskog odbora na prijedlog osnivača može biti imenovana osoba koja ima najmanje višu stručnu spremu.
- (10) Članovi školskog odbora ne mogu biti članovi upravnih i drugih odbora političkih organizacija niti biti izabrani dužnosnici i nositelji političkih funkcija.
- (11) Osoba može biti član samo jednog školskog odbora.
- (12) Dužnost člana školskog odbora obnaša se uz naknadu putnih troškova i nazočnosti na sjednicama školskog odbora.
- (13) Način obračuna navedenih troškova, uređuje se odlukom gradonačelnika, a na prijedlog Odjela.

Članak 126 (Mjerodavnost školskog odbora)

- (1) Školski odbor:
 - a) usvaja godišnji program rada škole;
 - b) odlučuje o prigovoru roditelja na rad nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi;
 - c) analizira materijalno-tehničke potrebe škole i njihovu realizaciju;
 - d) usvaja pravila škole;
 - e) odlučuje o žalbama roditelja, odnosno skrbnika učenika na izrečenu odgojno- stegovnu mjeru;

- f) razmatra i usvaja izvješće o radu škole, kao i izvješće o uspjehu učenika na koncu prvog i drugog polugodišta;
 - g) razmatra plan upisa učenika;
 - h) vrši i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.
- (2) Školski odbor donosi poslovnik o radu.

II GLAVA - RUKOVODSTVO I STRUČNA TIJELA ŠKOLE

Članak 127 (Ravnatelj)

- (1) Ravnatelj je odgovoran za rukovođenje školom i za vođenje pedagoških aktivnosti u školi.
- (2) Za ravnatelja i pomoćnika ravnatelja škole može biti imenovana osoba koja ima visoku stručnu spremu i najmanje pet godina radnog iskustva u nastavnom procesu.
- (3) Ukoliko ravnatelj nije u mogućnosti da obavlja svoje dužnosti zamjenjuje ga osoba koju on ovlasti, sukladno organizacijskom planu.
- (4) Ravnatelja, odnosno pomoćnika ravnatelja škole imenuje gradonačelnik na prijedlog Odbora, na razdoblje od četiri godine, a može ga razriješiti dužnosti prije isteka mandata, na prijedlog školskog odbora ili na vlastiti zahtjev.
- (5) Nakon isteka mandata ili prestanka dužnosti ravnatelj, odnosno pomoćnik ravnatelja škole ima pravo da se vrati na radno mjesto nastavnika s kojeg je imenovan na mjesto ravnatelja, odnosno pomoćnika ravnatelja.
- (6) Za radno mjesto nastavnika ispražnjeno imenovanjem ravnatelja, odnosno pomoćnika ravnatelja, raspisuje se javni natječaj na određeno vrijeme do isteka mandata ravnatelja odnosno pomoćnika ravnatelja ili njihovog povratka na radno mjesto nastavnika.

Članak 128 (Mjerodavnost ravnatelja)

Ravnatelj škole mjerodavan je da:

- a) rukovodi radom škole;
- b) zastupa školu i odgovoran je za zakonitost rada škole;
- c) prati realizaciju ostvarenja nastavnih planova i programa i godišnjeg programa;
- d) odlučuje o raspoređivanju školskog osoblja unutar škole i vrši ocjenjivanje njihovog rada;
- e) podnosi školskom odboru izvješće o radu i rezultatima rada;
- f) surađuje sa školskim odborom;
- g) saziva i rukovodi sjednicama nastavničkog vijeća i usmjerava i usklađuje rad stručnih tijela škole;
- h) surađuje s Odjelom, roditeljima, lokalnom zajednicom, Vladinim i nevladinim

- organizacijama i institucijama;
- i) odlučuje o lakšim povredama službenih dužnosti osoblja škole i pokreće stegovni postupak za teže povrede službene dužnosti sukladno Zakonu o državnoj službi;
 - j) vrši i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

Članak 129 (Stručna tijela)

- (1) Stručna tijela škole su:
 - a) nastavničko vijeće;
 - b) odjelno vijeće;
 - c) stručni aktiv nastavnika određene nastavne oblasti.
- (2) Bliža pravila o radu stručnih tijela iz stavka 1 ovoga članka uređuju se pravilima škole.

Članak 130 (Nastavničko vijeće)

- (1) Nastavničko vijeće čine svi nastavnici, stručni suradnici i suradnici u nastavi škole, ravnatelj i pomoćnik ravnatelja.
- (2) Nastavničko vijeće:
 - a) organizira rad i prati ostvarivanje nastavnih planova i programa;
 - b) analizira ostvarivanje ciljeva i zadataka obrazovanja;
 - c) utvrđuje prijedlog i razmatra izvršenje godišnjeg programa, i razmatra rada stručnih tijela;
 - d) prati rezultate rada nastavnika, stručnih suradnika i suradnika u nastavi;
 - e) prati rezultate rada učenika i njihovih zajednica;
 - f) rješava i druga pitanja koja se odnose na promicanje obrazovno-odgojnog rada;
 - g) na prijedlog ravnatelja škole usvaja raspored odjelnih starješinstava;
 - h) odobrava učenicima završavanje dva razreda u tijeku jedne školske godine;
 - i) vrši izbor oblika nastave, podjelu predmeta na nastavnike, odnosno razmatra organizaciju nastave u 40-satnom radnom tjednu, na prijedlog ravnatelja škole;
 - j) odobrava i organizira polaganje ispita, razmatra i usvaja izvješća o ispitima;
 - k) donosi odluku o poništenju ispita;
 - l) razmatra izvješća o nadzoru nad radom škole, inspeksijskom pregledu i poduzima mjere za izvršenje naloženih obveza;
 - m) obavlja i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

Članak 131 (Odjelno vijeće)

- (1) Odjelno vijeće čine nastavnici koji izvode nastavu u odjelu.
- (2) Odjelno vijeće:
 - a) utvrđuje zaključne ocjene učenika;

- b) analizira uspjeh učenika određenog razreda;
- c) analizira rad nastavnika;
- d) neposredno radi na profesionalnoj orijentaciji učenika;
- e) predlaže oblike nastave za skupine učenika ili učenike pojedinačno;
- f) obavlja i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

Članak 132 (Stručni aktiv)

- (1) Stručni aktiv čine svi nastavnici, odnosno profesori istog ili srodnog predmeta.
- (2) Stručni aktiv:
 - a) vrši godišnje i mjesečno planiranje gradiva;
 - b) utvrđuje vrste i organizaciju rada slobodnih aktivnosti;
 - c) analizira provođenje nastavnog plana i programa i njegovu usklađenosti s okvirnim nastavnim planom i programom;
 - d) sastavlja program rada za dopunske, dodatne i druge vidove nastave;
 - e) utvrđuje potrebe za nabavu didaktičkih materijala i nastavnih sredstava iz svoje oblasti;
 - f) izrađuje programe školskih i međuškolskih susreta i natjecanja;
 - g) daje prijedloge iz svog djelokruga za izradu godišnjeg programa;
 - h) organizira izvođenje oglednih sati;
 - i) vrši uvid u važeće udžbenike i daje ocjenu i preporuku za njihovu uporabu;
 - j) vrši analizu uspjeha učenika po razinama usvojenog znanja;
 - k) na osnovi preporuka Agencije za standarde i ocjenjivanje u obrazovanju u BiH prati ostvarenje ishoda učenja i predlaže eventualne korekcije;
 - l) daje prijedloge dijela nastavnih planova i programa koji se kreiraju u školama i dostavlja ih pedagoškoj instituciji;
 - m) obavlja i druge poslove sukladno zakonu i pravilima škole.

III GLAVA - VIJEĆE RODITELJA I UČENIKA

Članak 133 (Vijeće roditelja)

- (1) Škola je obvezna pomoći roditeljima da osnuju vijeće roditelja čije članove biraju roditelji učenika.
- (2) Vijeće roditelja:
 - a) promovira interese škole;
 - b) predstavlja stajališta roditelja školskom odboru;
 - c) potiče angažman roditelja u radu škole;
 - d) informira školski odbor o svojim stajalištima, kada ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom;
 - e) sudjeluje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se potiče i promiče

- obrazovni rad u školi;
- f) kandidira i bira predstavnika roditelja u školski odbor.
- (3) Način i procedura osnivanja vijeća roditelja utvrđuju se pravilima škole.

Članak 134 (Vijeće učenika)

- (1) Škola je dužna pomoći svojim učenicima da osnuju vijeće učenika.
- (2) Vijeće učenika:
- a) promovira interese škole;
 - b) predstavlja stajališta učenika školskom odboru;
 - c) potiče angažman učenika u realizaciji postavljenih zadataka;
 - d) informira školski odbor o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.
- (3) Način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se pravilima škole.

DEVETI DIO – NOSTRIFIKACIJA, EKVIVALENCIJA I JAVNE ISPRAVE

Članak 135 (Nostrifikacija i ekvivalencija)

- (1) Stanovnik Distrikta, koji je u inozemstvu završio školu ili pojedini razred škole, ima pravo zahtijevati pred organom Distrikta nostrifikaciju diplome i ekvivalenciju svjedodžbe.
- (2) Građanin BiH, strani državljanin i osoba bez državljanstva može, također, ostvariti prava iz stavka 1 ovoga članka, ukoliko dokaže da za to ima pravni interes.

Članak 136 (Mjerodavnost)

Nostrifikaciju i ekvivalenciju inozemne školske isprave vrši Odjel uz konzultaciju, odnosno suglasnost mjerodavnog organa BiH.

Članak 137 (Postupak nostrifikacije i ekvivalencije)

- (1) U postupku nostrifikacije i ekvivalencije inozemne školske isprave, primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.
- (2) Rješenje o nostrifikaciji i ekvivalenciji je konačno u upravnom postupku.
- (3) Odjel čuva dokumentaciju i vodi evidenciju o nostrifikaciji diplome i ekvivalenciji

svjedodžbe.

- (4) Način vođenja evidencije i njezin sadržaj propisuje voditelj Odjela.

Članak 138 (Školska evidencija i dokumentacija)

- (1) Škola vodi: matičnu knjigu, knjigu evidencije o odgojno-obrazovnom radu, ljetopis škole, evidenciju o ispitima, izdanim svjedodžbama i diplomama i podjeli predmeta na nastavnike.
- (2) Škola trajno čuva matičnu knjigu, ljetopis škole i evidenciju o izdanim svjedodžbama i diplomama, a ostalu dokumentaciju sukladno podzakonskom aktu.
- (3) Voditelj Odjela donosi propis o sadržaju i načinu vođenja školske evidencije i odobrava izdavanje izvadaka iz evidencije.

Članak 139 (Javne isprave)

- (1) Javne isprave, u smislu ovog zakona su: đачka knjižica, ispisnica, uvjerenje, svjedodžba i diploma.
- (2) đачka knjižica, kojom se utvrđuje status učenika, izdaje se učeniku na početku školovanja.
- (3) Javne isprave izdaju se na osnovi evidencije iz članka 138 ovoga zakona.
- (4) Vjerodostojnost javne isprave škola ovjerava pečatom.
- (5) Oblik i sadržaj formulara javne isprave propisuje Odjel podzakonskim aktom.

Članak 140
(Umnožak javne isprave)

- (1) Škola izdaje umnožak javne isprave na propisanom formularu nakon proglašenja javne isprave nevažećom u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH i u Službenom glasniku BiH.
- (2) U nedostatku propisanog formulara, škola izdaje uvjerenje na osnovi službene evidencije.

DESETI DIO - KAZNENE ODREDBE

Članak 141

- (1) Novčanom kaznom od 5 000 do 20 000 KM bit će kažnjena pravna osoba:
 - a) ako škola otpočne s radom prije nego što ispuni propisane uvjete za rad (članak 23 ovoga zakona);
 - b) ako škola, prije upisa u registar škola, izda javnu ispravu s podacima o kojima se vodi službena evidencija u školi (članak 27 ovoga zakona);
 - c) ako škola bez odobrenja Odjela prekine odgojno-obrazovni rad (članak 38 ovoga zakona);
 - d) ako škola ne rabi propisane udžbenike, literaturu ili lektiru (članak 45 i članak 46 ovoga zakona);
 - e) ako škola obavi dopunske, popravne, razredne i maturalne ispite suprotno propisu donesenom na osnovi članka 78 ovoga zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba u školi novčanom kaznom od 2 000 do 5 000 KM.

Članak 142

- (1) Novčanom kaznom od 2 000 do 10 000 KM bit će kažnjena pravna osoba:
 - a) ako škola ne donese godišnji program za tekuću godinu u propisanom roku (članak 39 ovoga zakona);
 - b) ako učenici tijekom dana imaju veći broj nastavnih sati od propisanog broja (članci 40 i 147 ovoga zakona);
 - c) ako škola ne ostvari godišnji fond sati predviđen nastavnim planovima i programima (članak 41 ovoga zakona);
 - d) ako škola organizira pokusno-oglednu nastavu suprotno članku 44 ovoga zakona;
 - e) ako škola ne dostavi zahtjev za obavljanje liječničkog pregleda zaposlenika škole sukladno članku 97 ovoga zakona;
 - f) ako škola ne vodi propisanu dokumentaciju i evidenciju obrazovno-odgojne djelatnosti sukladno članku 138 ovoga zakona.
- (2) Za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka bit će kažnjena i odgovorna osoba u školi novčanom

kaznom od 1 000 do 3 000 KM.

Članak 143

Novčanom kaznom od 500,00 do 2 000,00 KM bit će kažnjen za prekršaj roditelj, odnosno skrbnik, koji svom djetetu ne osigura redovito pohađanje nastave tijekom trajanja obveznog osnovnog školovanja.

JEDANAESTI DIO – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 144

(Usklađivanje rada škole i upis u sudski registar)

- (1) Stupanjem na snagu ovoga zakona, škole su dužne u roku od tri mjeseca, ispuniti propisane uvjete za osnivanje i rad škole, uskladiti njezinu organizaciju s odredbama ovoga zakona i izvršiti upis u registar Odjela.
- (2) Stupanjem na snagu Zakona o javnim ustanovama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine škole se upisuju u sudski registar do početka školske godine.

Članak 145

(Rokovi za donošenje podzakonskih akata)

- (1) Mjerodavna tijela i osobe dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti sve podzakonske akte predviđene ovim zakonom.
- (2) Do donošenja propisa iz stavka 1 ovoga članka primjenjuju se propisi koji su na snazi u vrijeme stupanja na snagu ovog zakona, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga zakona.

Članak 146

(Obrazovanje i poduka odraslih)

Do stupanja na snagu Zakona o obrazovanju odraslih, organizacija, uvjeti i način stjecanja obrazovanja i poduke odraslih utvrđuju se podzakonskim aktom koje donosi voditelj Odjela.

Članak 147
(Trajanje nastave u osmogodišnjoj osnovnoj školi)

Broj nastavnih sati tijekom radnog tjedna u osmogodišnjoj školi utvrđuje se nastavnim planom i programom, i koji ne može biti veći od šest nastavnih sati redovite nastave dnevno.

Članak 148
(Status zatečenih nastavnika)

- (1) Zatečeni nastavnik, stručni suradnik i suradnik u nastavi koji ne ispunjavaju uvjete radnog mjesta, propisane organizacijskim planom, dužni su steći odgovarajuću stručnu spremu do 24. 4. 2015. godine.
- (2) Odredba iz stavka 1 ovog članka ne odnosi se na zatečene nastavnike, stručne suradnike i suradnike u nastavi koji su na dan 24. 4. 2008. godine imali trideset i više godina staža u nastavi.
- (3) Osobama iz stavka 1 ovoga članka prestaje radni odnos po sili zakona, ukoliko ne steknu potrebnu stručnu spremu u roku iz stavka 1 ovoga članka.
- (4) Osobama iz stavka 1 ovoga članka koje nemaju položen stručni ispit propisan organizacijskim planom, kao poseban uvjet za njihovo radno mjesto, prestaje radni odnos po sili zakona ukoliko ne polože stručni ispit u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Članak 149
(Stavljanje izvan snage)

Stupanjem na snagu ovoga zakona stavlja se izvan snage Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 9/01, 28/03, 29/04 i 19/07), Odluka o formiranju, sastavu, mjerodavnosti, sadržaju i organizaciji rada Pedagoškog savjeta (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 6/05) i Odluka o imenovanjima članova Pedagoškog savjeta (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, brojevi: 19/02 i 6/05).

Članak 150
(Stupanje na snagu)

Zakon o obrazovanju u osnovnim i srednjim školama Brčko distrikta Bosne i Hercegovine stupio je na snagu 24. travnja 2008.godine, a njegove izmjene i dopune 8. ožujka 2013.godine, 16. prosinca 2016. godine i 15.srpnja 2017.godine.

